II

(Muud kui seadusandlikud aktid)

MÄÄRUSED

KOMISJONI RAKENDUSMÄÄRUS (EL) 2020/1080,

22. juuli 2020,

millega kehtestatakse pärast Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2016/1036 artikli 11 lõike 2 kohast aegumise läbivaatamist lõplik dumpinguvastane tollimaks Hiina Rahvavabariigist pärit solaarklaasi impordi suhtes

EUROOPA KOMISJON,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut,

võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 8. juuni 2016. aasta määrust (EL) 2016/1036 kaitse kohta dumpinguhinnaga impordi eest riikidest, mis ei ole Euroopa Liidu liikmed ([1]) (edaspidi „alusmäärus"), eriti selle artikli 11 lõiget 2,

ning arvestades järgmist:

1. MENETLUS

1.1. **Kehtivad meetmed**

(1) 2014. aasta mais kehtestas komisjon rakendusmäärusega (EL) nr 470/2014 lõpliku dumpinguvastase tollimaksu Hiina Rahvavabariigist (edaspidi „HRV" või „Hiina") pärit solaarklaasi impordi suhtes ([2]) (edaspidi „algsed meetmed").

(2) Pärast absorptsiooni käsitlevat kordusuurimist alusmääruse artikli 12 alusel muutis komisjon 2015. aasta augustis algseid meetmeid oma rakendusmäärusega (EL) 2015/1394 ([3]). Dumpinguvastase tollimaksu individuaalsed määrad on vahemikus 17,5 % kuni 75,4 %. Kõigi ülejäänud äriühingute suhtes kohaldatakse üleriigilist dumpinguvastase tollimaksu määra 67,1 % (edaspidi „kehtivad meetmed").

(3) Eraldi menetluse tulemusena kehtestas komisjon 2014. aasta mais tasakaalustava tollimaksu, mille määrad on vahemikus 3,2–17,1 % ([4]).

([1]) ELT L 176, 30.6.2016, lk 21.

([2]) Komisjoni 13. mai 2014. aasta rakendusmäärus (EL) nr 470/2014, millega kehtestatakse Hiina Rahvavabariigist pärit solaarklaasi impordi suhtes lõplik dumpinguvastane tollimaks ja nõutakse lõplikult sisse kõnealuse impordi suhtes kehtestatud ajutine tollimaks (ELT L 142, 14.5.2014, lk 1).

([3]) Komisjoni 13. augusti 2015. aasta rakendusmäärus (EL) 2015/1394, millega muudetakse nõukogu määruse (EÜ) nr 1225/2009 artikli 12 kohase absorptsiooni käsitleva kordusuurimise alusel määrust (EL) nr 470/2014 (muudetud määrusega (EL) 2015/588), millega kehtestatakse Hiina Rahvavabariigist pärit solaarklaasi impordi suhtes lõplik dumpinguvastane tollimaks ja nõutakse lõplikult sisse kõnealuse impordi suhtes kehtestatud ajutine tollimaks (ELT L 215,14.8.2015, lk 42).

([4]) Komisjoni 13. mai 2014. aasta rakendusmäärus (EL) nr 471/2014, millega kehtestatakse lõplik tasakaalustav tollimaks Hiina Rahvavabariigist pärit solaarklaasi impordi suhtes (ELT L 142, 14.5.2014, lk 23).

1.2. **Aegumise läbivaatamise algatamine**

(4) Pärast seda, kui avaldati teade kehtivate meetmete eelseisva aegumise kohta, ([5]) taotles EU ProSun Glass (edaspidi „taotluse esitaja“) tootjate nimel, kelle toodang moodustab üle 25 % liidu solaarklaasi kogutoodangust, 13. veebruaril 2019 aegumise läbivaatamise algatamist (edaspidi „läbivaatamistaotlus“). Läbivaatamistaotlus põhines väitel, et algsete meetmete aegumine tingiks tõenäoliselt dumpingu jätkumise või kordumise ning seega liidu tootmisharule tekitatava kahju jätkumise või kordumise.

(5) Komisjon teatas 14. mail 2019 *Euroopa Liidu Teatajas* avaldatud teates ([6]) (edaspidi „algatamisteade“) kehtivate meetmete aegumise läbivaatamise algatamisest kooskõlas alusmääruse artikli 11 lõikega 2.

1.3. **Uurimine**

1.3.1. *Läbivaatamisega seotud uurimisperiood ja vaatlusalune periood*

(6) Läbivaatamisega seotud uurimisperiood hõlmas ajavahemikku alates 1. jaanuarist 2018 kuni 31. detsembrini 2018. Kahju jätkumise või kordumise tõenäosuse hindamise seisukohast oluliste arengusuundade uurimine hõlmas ajavahemikku 1. jaanuarist 2015 kuni läbivaatamisega seotud uurimisperioodi lõpuni („vaatlusalune periood“).

1.3.2. *Huvitatud isikud*

(7) Komisjon kutsus algatamisteates kõiki huvitatud isikuid üles uurimises osalema. Komisjon võttis ühendust taotluse esitajaga, teadaolevate liidu tootjatega, teadaolevate HRV eksportivate tootjatega, teadaolevate liidu sõltumatute importijatega, liidus uurimisaluse toote kasutajatega ja HRV ametiasutustega.

(8) Kõiki huvitatud isikuid kutsuti üles algatamisteates osutatud tähtaja jooksul avaldama oma seisukohti ning esitama teavet ja seda kinnitavaid tõendeid. Huvitatud isikutele anti ka võimalus taotleda komisjoni uurimistalitustelt ja/või kaubandusmenetluses ärakuulamise eest vastutavalt ametnikult (edaspidi „ärakuulamise eest vastutav ametnik“) ärakuulamist.

(9) Üks liidu tootjatest taotles oma nime saladusse jätmist põhjusel, et kui kontsern, kuhu ta kuulub, osaleb menetluses, võib see mõjutada kontserni äritegevust Hiinas ja põhjustada tema klientide vastumeetmeid. Komisjon uuris seda taotlust. Ta leidis, et kontserni pelk kohalolu Hiinas kujutab endast abstraktset ohtu ega ole piisav konkreetse vastumeetmete ohu tekkimiseks. Komisjoni talitustele ei esitatud sellega seoses mingeid konkreetseid tõendeid. Pealegi ei ole ükski kontserni ettevõte Hiinas seotud solaarklaasiäriga. Seetõttu otsustas komisjon taotluse rahuldamata jätta.

(10) Äriühing pöördus selles küsimuses ärakuulamise eest vastutava ametniku poole. Ärakuulamise eest vastutav ametnik toetas komisjoni otsust, kuna leidis, et anonüümsuse taotlus põhines pigem võimalike vastumeetmete eeldusel kui tegelikel ohtudel äriühingule või kontsernile, ning kuna äriühing ei olnud esitanud uusi fakte ega andmeid, mis õigustaksid tehtud otsuse muutmist.

(11) Mitu isikut taotles ärakuulamist komisjoni talituste poolt. Komisjon kuulas kaks valimisse kaasatud liidu tootjat ära 9. jaanuaril 2020. 11. veebruaril 2020 kuulati ära REC Group, Solitek ja mitut kasutajat esindav ühendus EU ProSun. Ärakuulamisel käsitleti eri isikute argumente, mida kirjeldatakse üksikasjalikumalt jagudes 4–6 kahju ja liidu huvide kohta.

([5]) Teade teatavate dumpinguvastaste meetmete eelseisva aegumise kohta (ELT C 345, 27.9.2018, lk 9).

([6]) Teade Hiina Rahvavabariigist pärit solaarklaasi impordi suhtes kohaldatavate dumpinguvastaste meetmete aegumise läbivaatamise algatamise kohta (ELT C 165, 14.5.2019, lk 6).

1.3.3. *Väljavõtteline uuring*

(12) Komisjon andis algatamisteates teada, et ta võib teha huvitatud isikute väljavõttelise uuringu kooskõlas alusmääruse artikliga 17.

1.3.3.1. Liidu tootjate väljavõtteline uuring

(13) Komisjon teatas algatamisteates, et on moodustanud liidu tootjatest esialgse valimi. Valimi moodustamisel lähtus komisjon samasuguse toote suurimast tootmis- ja müügimahust, mida oli mõistlikult võimalik ettenähtud aja jooksul uurida. Valim koosnes kahest liidu tootjast, kelle toodang moodustas üle 80 % uurimisaluse toote kogutoodangust liidus. Komisjon kutsus huvitatud isikuid üles esitama esialgse valimi kohta märkusi. Ainus taotluse esitajale laekunud märkus toetas valimit. Valim on liidu tootmisharu puhul representatiivne. Sellesse kuuluvad järgmised kaks äriühingut:

— Saint-Gobain Glassolutions Isolierglass-Center GmbH (edaspidi „Saint Gobain Solar“) ning

— Interfloat ja GMB Glasmanufaktur Brandenburg GmbH (edaspidi „Interfloati grupp“).

1.3.3.2. Importijate väljavõtteline uuring

(14) Et otsustada, kas väljavõtteline uuring on vajalik, ja moodustada vajaduse korral valim, palus komisjon sõltumatutel importijatel esitada algatamisteates märgitud teabe ning kutsus neid uurimises osalema.

(15) Ükski liidu sõltumatu importija koostööd ei teinud.

1.3.3.3. HRV eksportivate tootjate väljavõtteline uuring

(16) Et otsustada, kas väljavõtteline uuring on vajalik, ning vajaduse korral moodustada valim, palus komisjon kõigil HRV teadaolevatel eksportivatel tootjatel esitada algatamisteates osutatud teabe. Peale selle palus komisjon Hiina Rahvavabariigi esindusel Euroopa Liidu juures teha kindlaks võimalikud muud eksportivad tootjad, kes võiksid olla huvitatud uurimises osalemisest.

(17) Ükski HRV äriühing ettenähtud aja jooksul endast teada ei andnud. Üks HRV äriühing saatis teabe hilinemisega, kuid lõpuks siiski koostööd ei teinud.

(18) Seetõttu saatis komisjon 24. mail 2019 HRV ametiasutustele verbaalnoodi, milles märgiti, et vastavalt alusmääruse artiklile 18 kavatseb komisjon dumpingu jätkumist või kordumist uurides tugineda kättesaadavatele faktidele. HRV ametiasutused verbaalnoodile ei vastanud.

1.3.4. *Küsimustikud ja kontrollkäigud*

(19) Komisjon saatis küsimustikud HRV valitsusele (edaspidi „Hiina valitsus“) ja kahele valimisse kaasatud liidu tootjale. Hiina valitsus ei vastanud küsimustikule. Mõlemad valimisse kaasatud liidu tootjad vastasid küsimustikule.

(20) Ilma et see piiraks alusmääruse artikli 18 kohaldamist, kontrollis komisjon kõiki andmeid, mida ta pidas vajalikuks, et teha kindlaks dumpingu ja sellest tuleneva kahju jätkumise või kordumise tõenäosus ning liidu huvid. Kontrollkäigud tehti kahe valimisse kaasatud liidu tootja valdustesse.

1.3.5. *Normaalväärtuse kindlaksmääramine kooskõlas alusmääruse artikli 2 lõikega 6a*

(21) Kuna uurimise algatamise ajal olid olemas piisavad tõendid, mis viitasid oluliste moonutuste olemasolule alusmääruse artikli 2 lõike 6a punkti b tähenduses, algatas komisjon uurimise alusmääruse artikli 2 lõike 6a alusel. Komisjon saatis Hiina valitsusele küsimustiku, et saada teavet, mida ta pidas vajalikuks oma uurimise jaoks seoses väidetavate oluliste moonutustega. Lisaks kutsus komisjon algatamisteate punktis 5.3.2 kõiki huvitatud isikuid üles tegema 37 päeva jooksul pärast algatamisteate avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas* teatavaks oma seisukohad, esitama teabe ja kinnitavad tõendid alusmääruse artikli 2 lõike 6a kohaldamise kohta. Hiina valitsus ei vastanud küsimustikule ja ettenähtud tähtaja jooksul ei laekunud ühtki seisukohta alusmääruse artikli 2 lõike 6a kohaldamise kohta.

(22) Algatamisteate punktis 5.3.2 märkis komisjon, et olemasolevat tõendusmaterjali arvesse võttes on ta esialgselt valinud alusmääruse artikli 2 lõike 6a punkti a kohaselt sobivaks võrdlusriigiks Türgi, et määrata normaalväärtus kindlaks moonutamata hindade või võrdlusaluste põhjal. Lisaks teatas komisjon, et uurib teisi võimalikke sobivaid võrdlusriike vastavalt alusmääruse artikli 2 lõike 6a punkti a esimeses taandes sätestatud kriteeriumidele.

(23) 14. juunil 2019 teavitas komisjon teatega (edaspidi „14. juuni teade“) huvitatud isikuid asjakohastest allikatest, mida kavatses kasutada normaalväärtuse kindlaksmääramiseks. Selles teates loetles komisjon kõik tootmistegurid, nagu toorained, energia ja tööjõud, mida solaarklaasi tootmisel kasutatakse. Lisaks, võttes arvesse moonutamata hindade või võrdlusaluste valikut käsitlevaid kriteeriume, kinnitas komisjon oma kavatsust valida sobivaks võrdlusriigiks Türgi. Komisjonile ei esitatud 14. juuni teate kohta märkusi.

(24) 17. veebruaril 2020 teavitas komisjon teise teatega (edaspidi „17. veebruari teade“) huvitatud isikuid asjakohastest allikatest, mida kavatses kasutada normaalväärtuse kindlaksmääramiseks, käsitades võrdlusriigina Türgit. Samuti teavitas ta huvitatud isikuid sellest, et määrab müügi-, üld- ja halduskulud ning kasumi kindlaks võrdlusriigi tootja Sisecam/Trakya kohta kättesaadava teabe põhjal. Ühtegi märkust ei esitatud.

1.3.6. *Järgnenud menetlus*

(25) 26. mail 2020 avalikustas komisjon olulised faktid ja kaalutlused, mille põhjal ta kavatses kehtivad dumpinguvastased tollimaksud säilitada. Kõigile huvitatud isikutele anti võimalus esitada avalikustamise kohta märkusi kindlaksmääratud ajavahemiku jooksul. Taotluse esitaja, EU ProSun ja liidu fotogalvaanika tootmisharu ühendus ja *European Solar Manufacturing Council* (edaspidi „ESMC“) esitasid märkused.

(26) Komisjon kaalus huvitatud isikute märkusi ja võttis neid vajaduse korral arvesse. 9. juunil 2020 toimus komisjoni talituste ja EU ProSun vahel ärakuulamine.

2. **UURIMISALUNE TOODE JA SAMASUGUNE TOODE**

2.1. **Uurimisalune toode**

(27) Uurimisalune toode on Hiina Rahvavabariigist pärit solaarklaas, mis koosneb karastatud sooda-lubi-lehtklaasist, mille rauasisaldus on alla 300 ppm, päikese läbitustegur on üle 88 % (mõõdetud vastavalt AM1,5 300 – 2 500nm), kuumuskindlus on kuni 250 °C (mõõdetud EN 12150 kohaselt), vastupidavus termolöökidele on Δ 150 K (mõõdetud EN 12150 kohaselt) ja mehaaniline tugevus on vähemalt 90 N/mm2 (mõõdetud EN 1288-3 kohaselt) ning mis praegu kuulub CN-koodi ex 7007 19 80 (TARICi koodid 7007 19 80 12, 7007 19 80 18, 7007 19 80 80 ja 7007 19 80 85) alla (edaspidi „uurimisalune toode“, mida tavapäraselt nimetatakse „solaarklaasiks“).

(28) Solaarklaas võib olla mustriga või mustrita, läbipaistva või mattpinnaga ja eri viisil töödeldud servadega. Klaasi kahel küljel võivad olla erinevad mustrid; samuti võib muster olla ainult ühel küljel. Solaarklaasi võidakse puurida ja sellele võidakse trükkida, näiteks keraamiliste värvide abil. Klaasi pinda võidakse töödelda erinevaid tehnoloogiaid kasutades. Kõige tavalisem on peegeldumisvastane kate, mis kantakse klaasile enne või pärast karastamisprotsessi. Muud tehnoloogilised lahendused võimaldavad solaarklaasi katta õhukeste funktsionaalsete kihtidega, millega antakse klaasile suurema läbilaskvuse, isepuhastumise, määrdumisvastasuse või kõvadusega seotud omadused.

(29) Solaarklaas on üks komponente elektrienergia tootmiseks kristalliliste räni-fotoelektriliste moodulite ja õhukese kilega fotoelektriliste moodulite (edaspidi „fotoelektrilised moodulid“) valmistamisel, aga ka lamedate fototermiliste energiakogujate (edaspidi „fototermilised moodulid“) valmistamisel, mida kasutatakse näiteks kuuma vee tootmiseks. Seda kasutatakse ka kasvuhoonete ehitamiseks (nn aiandusklaas või kasvuhooneklaas).

2.2. **Samasugune toode**

(30) Nagu esimese uurimise käigus selgus, on liidu tootmisharu toodetav ja liidus turustatav solaarklaas, HRVs toodetav ja HRV siseturul turustatav solaarklaas ning HRVst liitu imporditav solaarklaas samade füüsikaliste ja keemiliste omadustega ning neil on samad lõppkasutajad. Seepärast käsitatakse neid samasuguste toodetena alusmääruse artikli 1 lõike 4 tähenduses.

3. **DUMPINGU JÄTKUMISE VÕI KORDUMISE TÕENÄOSUS**

(31) Kooskõlas alusmääruse artikli 11 lõikega 2 ja vastavalt algatamisteates märgitule uuris komisjon, kas kehtivate meetmete aegumisega kaasneks tõenäoliselt HRVst pärit dumpingu jätkumine või kordumine.

3.1. **Valimisse kaasatud äriühingute ja Hiina valitsuse keeldumine koostööst**

(32) Ükski Hiina eksportiv tootja ei teinud uurimises koostööd. Nad ei esitanud mingit teavet väidetavate oluliste moonutuste kohta alusmääruse artikli 2 lõike 6a punkti b tähenduses. Ka ei vastanud ükski eksportiv tootja küsimustikule.

(33) Hiina valitsus ei esitanud küsimustiku vastust ega käsitlenud taotluse esitaja poolt toimikus esitatud tõendeid, sh komisjoni talituste töödokumenti Hiina Rahvavabariigi majanduses esinevate oluliste turumoonutuste kohta kaubanduskaitse uurimiste seisukohast (edaspidi „aruanne“) ([7]).

(34) Komisjon teavitas Hiina valitsust 24. mail ja 25. juunil 2019 sellest, et HRV eksportijate/tootjate igasuguse koostöö puudumise tõttu kavatseb komisjon teha järeldused kättesaadavate faktide alusel vastavalt alusmääruse artiklile 18. Komisjon rõhutas ka, et kättesaadavatel faktidel põhinevad järeldused võivad asjaomaste isikute jaoks osutuda ebasoodsamaks, ja palus neil esitada oma märkused. Hiina valitsus märkusi ei esitanud.

(35) Seetõttu lähtuti vastavalt alusmääruse artikli 18 lõikele 1 dumpingu jätkumise või kordumise tõenäosuse kohta allpool esitatud järelduste tegemisel kättesaadavatest faktidest. Eelkõige tugines komisjon läbivaatamistaotluses sisalduvale teabele, liikmesriikide poolt komisjonile alusmääruse artikli 14 lõike 6 kohaselt esitatud andmetel põhinevale statistikale (edaspidi „artikli 14 lõike 6 kohane andmebaas“) ja Eurostatile. Lisaks kasutas komisjon teisi avalikult kättesaadava teabe allikaid, nagu näiteks andmebaasid Global Trade Atlas ([8]) (edaspidi „GTA“) ja Orbis Bureau van Dijk ([9]) (edaspidi „Orbis“).

([7]) Significant Distortions in the Economy of the People's Republic of China for the Purposes of Trade Defence Investigations, 20. detsember 2017, SWD(2017) 483 final/2.

([8]) Global Trade Atlas – GTA (https://www.gtis.com/gta/secure/htscty_wta.cfm)

([9]) https://orbis4.bvdinfo.com/version-201866/orbis/Companies.

3.2. **Dumping läbivaatamisega seotud uurimisperioodil**

3.2.1. *Normaalväärtus*

(36) Alusmääruse artikli 2 lõike 1 kohaselt võetakse *„normaalväärtuse aluseks [—] tavaliselt ekspordiriigi sõltumatute klientide poolt tavapärases kaubandustegevuses makstud või makstavad hinnad“*.

(37) Samas on alusmääruse artikli 2 lõike 6a punktis a sätestatud, et *„[k]ui [—] tehakse kindlaks, et ekspordiriigis punkti b kohaste oluliste moonutuste tõttu ei ole asjakohane kasutada selle riigi hindu ega kulusid, arvutatakse normaalväärtus üksnes moonutamata hindu või võrdlusaluseid kajastavate tootmis- ja müügikulude põhjal“* ning see *„hõlmab moonutamata ja põhjendatud haldus-, müügi- ja üldkulusummat ning kasumisummat“*.

(38) Nagu allpool jaos 3.2.2 täpsemalt selgitatud, jõudis komisjon käesolevas uurimises järeldusele, et olemasolevate tõendite põhjal oli alusmääruse artikli 2 lõike 6a kohaldamine asjakohane.

3.2.2. *Oluliste moonutuste esinemine*

3.2.2.1. Sissejuhatus

(39) Alusmääruse artikli 2 lõike 6a punktis b on sätestatud, et *„olulised moonutused on moonutused, mis esinevad siis, kui teatatud hinnad või kulud, sealhulgas tooraine- ja energiakulud, ei ole kujunenud vabaturujõudude abil, kuna neid mõjutab valitsuse oluline sekkumine. Oluliste moonutuste olemasolu hindamisel võetakse muu hulgas arvesse ühe või mitme järgmise asjaolu võimalikku mõju:*

— asjaomast turgu teenindavad olulisel määral ettevõtjad, kes on ekspordiriigi ametiasutuste omanduses, kontrolli või poliitilise järelevalve või juhtimise all;

— riik on esindatud ettevõtetes viisil, mis võimaldab tal mõjutada hindu või kulusid;

— avalik poliitika või meetmed tagavad omamaiste tarnijate sooduskohtlemise või mõjutavad vabaturujõude muul viisil;

— pankroti-, äriühingu- või asjaõigus puudub, seda kohaldatakse diskrimineerivalt või selle täitmise tagamine on ebapiisav;

— moonutatakse palgakulusid;

— rahastamisele saab juurdepääsu asutuste kaudu, kes viivad ellu avaliku poliitika eesmärke või kes muul viisil ei tegutse riigist sõltumatult“.

(40) Alusmääruse artikli 2 lõike 6a punkti b kohaselt võetakse artikli 2 lõike 6a punkti a tähenduses oluliste moonutuste olemasolu hindamisel muu hulgas arvesse punktis b sõnastatud mitteammendavat loetelu. Alusmääruse artikli 2 lõike 6a punkti b kohaselt tuleb oluliste moonutuste olemasolu hindamisel muu hulgas arvesse võtta ühe või mitme sellise asjaolu võimalikku mõju uurimisaluse toote hindadele ja kuludele eksportivas riigis. Kuna kõnealune loetelu ei ole kumulatiivne, ei tule oluliste moonutuste kindlakstegemisel arvesse võtta kõiki asjaolusid. Pealegi võib loetelu eri asjaolude esinemise tõestamisel kasutada samu fakte. Järeldused oluliste moonutuste kohta artikli 2 lõike 6a punkti a tähenduses tuleb teha siiski kõigi olemasolevate tõendite põhjal. Moonutuste olemasolu üldisel hindamisel võib arvesse võtta ka eksportiva riigi üldist konteksti ja olukorda, eriti kuna eksportiva riigi majandusliku ja haldusliku korra peamised elemendid annavad valitsusele olulise võimu sekkuda majandusse sellisel viisil, et hinnad ja kulud ei kujune turujõudude vaba arengu tulemusel.

(41) Alusmääruse artikli 2 lõike 6a punktis c on sätestatud, et *„[k]ui komisjon on täheldanud faktidel põhinevaid märke punktis b osutatud võimalike oluliste moonutuste kohta teatavas riigis või selle riigi teatavas sektoris ning kui see on käesoleva määruse tulemuslikuks kohaldamiseks vajalik, koostab komisjon ja teeb üldsusele kättesaadavaks aruande, milles kirjeldatakse punktis b osutatud turuolukorda selles riigis või sektoris, ning ajakohastab seda aruannet korrapäraselt“*.

(42) Selle sätte kohaselt on komisjon avaldanud Hiina kohta riigiaruande (vt põhjendus 33, joonealune märkus 7), mis näitab riigi jõulist sekkumist majandusse paljudel tasanditel, sealhulgas konkreetseid moonutusi seoses paljude peamiste tootmisteguritega (nt maa, energia, kapital, tooraine ja tööjõud) ning konkreetsetes sektorites (nt terase- ja keemiatööstus). Aruanne lisati uurimistoimikule uurimise algatamise etapis. Huvitatud isikutel paluti uurimise algatamise ajal uurimistoimikus sisaldunud tõendid, sealhulgas aruande, ümber lükata, esitada nende kohta märkusi või neid täiendada. Ühtegi märkust ei esitatud.

(43) Aegumise läbivaatamise taotluses esitati aruannet täiendavaid tõendeid oluliste moonutuste kohta solaarklaasi sektoris artikli 2 lõike 6a punkti b tähenduses. Need tõendid on seotud mitmesuguste moonutustega ja neid kirjeldatakse allpool jagudes 3.2.2.2–3.2.2.8.

(44) Nagu on märgitud põhjenduses 33, ei esitanud Hiina valitsus märkusi ega tõendeid, mis toetaksid või lükkaksid ümber toimikus olevaid tõendeid, sealhulgas aruannet ja taotluse esitaja esitatud täiendavaid tõendeid oluliste moonutuste olemasolu kohta ja/või alusmääruse artikli 2 lõike 6a kohaldamise asjakohasuse kohta käesoleval juhul.

(45) Komisjon uuris, kas on kohane kasutada HRV omamaiseid hindu ja kulusid, kuna esinevad olulised moonutused alusmääruse artikli 2 lõike 6a punkti b tähenduses. Komisjon tegi seda tõendite alusel, mis leiduvad toimikus, sealhulgas aruandes, mis põhineb avalikult kättesaadavatel allikatel. Analüüsis käsitleti riigi ulatuslikku sekkumist HRV majandusse üldiselt, aga ka konkreetset turuolukorda asjaomases sektoris, sealhulgas seoses uurimisaluse tootega.

3.2.2.2. Olulised moonutused, mis mõjutavad omamaiseid hindu ja kulusid HRVs

(46) Hiina majandussüsteem põhineb „sotsialistliku turumajanduse“ kontseptsioonil. See kontseptsioon on sätestatud Hiina põhiseaduses ning sellel põhineb Hiina majanduse juhtimine. Selle keskne põhimõte on, et *„tootmisvahendid on sotsialistlik avalik omand, st need kuuluvad kogu rahvale ja töörahva ühisomandisse“*. Riigi omanduses olev majandus on *„riigi majanduse juhtiv jõud“* ning riigile on antud volitused *„tagada selle tugevdamine ja kasv“* ([10]). Sellest tulenevalt Hiina majanduse üldine korraldus mitte ainult ei võimalda riigil oluliselt majandusse sekkuda, vaid valitsusele on antud ka sõnaselge volitus seda teha. Riigi omandi ülimuslikkus eraomandi suhtes on kogu õigussüsteemi läbiv põhimõte ja seda rõhutatakse üldpõhimõttena kõigis kesksetes õigusaktides. Hea näide selle kohta on Hiina asjaõigus, milles viidatakse sotsialismi esimesele etapile ja tehakse riigile ülesandeks toetada põhilist majandussüsteemi, milles on peamine roll riigi omandil. Teised omandivormid on lubatud, st seadus lubab neid arendada kõrvuti riigi omandiga ([11]).

(47) Peale selle arendatakse Hiina õiguse kohaselt sotsialistlikku turumajandust Hiina Kommunistliku Partei (edaspidi „HKP“) juhtimisel. Hiina riigi ja HKP struktuurid on kõikidel tasanditel (õiguslikul, institutsioonilisel ja isiklikul) omavahel põimunud, moodustades superstruktuuri, milles HKP ja riigi rollid on teineteisest eristamatud. Pärast Hiina põhiseaduse muutmist 2018. aasta märtsis tugevnes HKP juhtiv roll veelgi, mida kinnitab põhiseaduse artikli 1 sõnastus. Selle sätte esimese lause *„Hiina Rahvavabariigi põhisüsteem on sotsialistlik süsteem“* järele lisati uus teine lause, mille kohaselt *„Hiinale omase sotsialismi eripära on Hiina Kommunistliku Partei juhtiv roll“* ([12]). See näitab, et HKP kontroll Hiina majanduse üle on väljaspool kahtlust ja kasvab üha. Selline juhtimine ja kontroll on Hiina süsteemile omane ning ulatub palju kaugemale tavapärasest olukorrast teistes riikides, kus valitsusel on ulatuslik makromajanduslik kontroll vabaturujõudude toimimise piires.

([10]) Aruande 2. peatükk, lk 6–7.
([11]) Aruande 2. peatükk, lk 10.
([12]) http://en.pkulaw.cn/display.aspx?cgid=311950&lib=law (vaadatud 28. veebruaril 2020)

(48) Hiina riik rakendab sekkuvat majanduspoliitikat, et täita eesmärke, mis langevad kokku HKP poliitiliste sihtidega, mitte ei kajasta vabaturul valitsevaid majandustingimusi ([13]). Hiina võimud sekkuvad majandusse mitmel moel, sealhulgas tööstuse planeerimise süsteemi ja finantssüsteemi kaudu ning regulatiivse keskkonna tasandil.

(49) Esiteks reguleeritakse Hiina majandust üldise halduskontrolli tasandil keeruka tööstuse planeerimise süsteemiga, mis hõlmab kogu riigi majandustegevust. Plaanid hõlmavad terviklikku ja keerukat sektorite ja valdkonnaüleste tegevuspõhimõtete maatriksit ning neid kohaldatakse kõikidel valitsemistasanditel. Provintsi tasandil planeerimine on üksikasjalik, samas kui riigi tasandil püstitatakse üldisemaid eesmärke. Plaanides pannakse paika ka vahendid asjakohaste tootmisharude/sektorite toetamiseks ning eesmärkide saavutamise ajakavad. Mõned plaanid sisaldavad ikka veel sõnaselgeid toodangueesmärke, mis oli tavaline varasemate planeerimisperioodide puhul. Plaanides tuuakse kooskõlas valitsuse prioriteetidega (positiivsete või negatiivsete) prioriteetidena eraldi välja tööstussektorid ja/või projektid ning seatakse neile konkreetsed arengueesmärgid (tööstuse moderniseerimine, rahvusvaheline laienemine jms). Nii era- kui ka riigi omandis olevad ettevõtjad peavad oma äritegevust tõhusalt kohandama planeerimissüsteemiga ette nähtud oludele. Seda mitte ainult plaanide siduva laadi tõttu, vaid ka seepärast, et Hiina kõikide valitsemistasandite ametiasutused järgivad plaanide süsteemi ning kasutavad neile antud volitusi, sundides äriühinguid järgima plaanidega seatud prioriteete (vt ka jagu 3.2.2.5 allpool) ([14]).

(50) Teiseks domineerivad rahaliste vahendite eraldamise tasandil Hiina finantssüsteemis riigi omanduses olevad kommertspangad. Laenuandmise põhimõtteid välja töötades ja rakendades peavad need pangad järgima valitsuse tööstuspoliitika eesmärke, selle asemel et hinnata eelkõige asjaomase projekti majanduslikku kasu (vt ka jagu 3.2.2.8 allpool) ([15]). Sama kehtib Hiina finantssüsteemi muudes osades, näiteks aktsiaturgudel, võlakirjaturgudel, erakapitaliturgudel jm. Need finantssektori osad (v.a pangandus) on institutsionaalselt ja tegevuse seisukohast üles ehitatud nii, et nende eesmärk ei ole saavutada finantsturgude võimalikult tõhus toimimine, vaid tagada kontroll ning võimaldada riigil ja HKP-l sekkuda ([16]).

(51) Kolmandaks sekkub riik majandusse mitmel viisil reguleeriva keskkonna tasandil. Näiteks kasutatakse riigihankeeeskirju korrapäraselt poliitilistel eesmärkidel, mitte majanduse tõhustamiseks, õõnestades sellega turupõhiseid põhimõtteid asjaomases valdkonnas. Kohaldatavates õigusaktides on konkreetselt sätestatud, et riigihankeid korraldatakse selleks, et aidata kaasa riigi poliitiliste eesmärkide saavutamisele. Samas ei ole nende eesmärkide laadi kindlaks määratud, mistõttu on otsuseid tegevatel organitel ulatuslik kaalutlusõigus ([17]). Ka investeeringute valdkonnas on Hiina valitsusel märkimisväärne kontroll ja mõju nii riiklike kui ka erainvesteeringute sihtotstarbe ja ulatuse üle. Ametiasutused kasutavad investeeringute sõelumist ning investeeringutega seotud mitmesuguseid stiimuleid, piiranguid ja keelde olulise vahendina tööstuspoliitika eesmärkide saavutamiseks, näiteks riigi kontrolli säilitamiseks põhisektorite üle või omamaise tööstuse toetamiseks ([18]).

(52) Kokkuvõttes põhineb Hiina majandusmudel teatavatel põhilistel aksioomidel, mis näevad ette riigi sekkumise mitmesugustel viisidel ja soodustavad seda. Selline oluline riigi sekkumine on vastuolus turujõudude vaba toimimisega ning moonutab ressursside tõhusat jaotumist kooskõlas turupõhimõtetega ([19]).

3.2.2.3. Alusmääruse artikli 2 lõike 6a punkti b esimese taande kohased olulised moonutused: asjaomast turgu teenindavad olulisel määral ettevõtjad, kes on ekspordiriigi ametiasutuste omanduses, kontrolli või poliitilise järelevalve või juhtimise all

(53) HRVs moodustavad olulise osa majandusest ettevõtjad, kes tegutsevad riigi omandis, selle kontrolli ja/või poliitilise järelevalve või juhtimise all.

([13]) Aruande 2. peatükk, lk 20–21.
([14]) Aruande 3. peatükk, lk 41 ja 73–74.
([15]) Aruande 6. peatükk, lk 120–121.
([16]) Aruande 6. peatükk, lk 122–135.
([17]) Aruande 7. peatükk, lk 167–168.
([18]) Aruande 8. peatükk, lk 169–170 ja 200–201.
([19]) Aruande 2. peatükk, lk 15–16; aruande 4. peatükk, lk 50 ja 84; aruande 5. peatükk, lk 108–109.

(54) Kuna Hiina koostööd ei teinud, on komisjonil vähe teavet HRV solaarklaasi sektoris tegutsevate äriühingute omandistruktuuri kohta.

(55) Mis puudutab riigi omandit, siis kaks Hiina suurimat solaarklaasi tootjat, Xinyi Solar Holdings ja Flat Glass Group, on eraõiguslikud ettevõtted, kuid mitmed teised suuremad tootjad on riigi omanduses olevad ettevõtted, sealhulgas Dongguan CSG (CSG Holdingu all), Luoyang Glass ja CNBM.

(56) Hiina valitsus ja HKP haldavad struktuure, mis tagavad nende jätkuva mõju ettevõtete, eriti riigile kuuluvate ettevõtete üle. Riik (ja paljudes aspektides ka HKP) mitte ainult ei sõnasta konkreetselt üldist majanduspoliitikat ega kontrolli pidevalt selle rakendamist konkreetsete riigile kuuluvate ettevõtete poolt, vaid kasutab ka oma õigust osaleda riigile kuuluvate ettevõtete tegevuse üle otsustamises. Seda tehakse tavaliselt riigiasutuste ja riigile kuuluvate ettevõtete töötajate vahelise rotatsiooni teel, partei liikmete osalemisega riigile kuuluvate ettevõtete juhtorganites ja parteirakukeste loomisega ettevõtetes ning ka riigile kuuluvate ettevõtete sektori struktuuri kujundamisega ([20]). Vastutasuks on riigile kuuluvatel ettevõtetel Hiina majanduses eriline staatus, mis annab neile mitmeid majanduslikke eeliseid, eelkõige kaitset konkurentsi eest ja soodustingimustel juurdepääsu asjakohastele sisenditele, sealhulgas rahastamisele ([21]). Asjaolusid, mis osutavad solaarklaasi sektoris riigi kontrollile ettevõtete üle, kirjeldatakse pikemalt allpool jaos 3.2.2.4.

(57) Mis puudutab riigi poliitilist järelevalvet ja juhtimist solaarklaasi sektoris, siis vastav analüüs on esitatud allpool jagudes 3.2.2.4 ja 3.2.2.5. Kuna riigi kontrolli ja sekkumise ulatus solaarklaasisektoris on suur, nagu on kirjeldatud allpool, siis ei saa isegi eraomandis olevad solaarklaasi tootjad tegutseda vabaturutingimustel.

(58) Riigi ulatuslik sekkumine solaarklaasitööstusesse ja riigile kuuluvate ettevõtete suur osakaal selles sektoris takistavad eraomandis olevatel tootjatel turutingimustel tegutseda. Solaarklaasi sektoris on nii riigi- kui ka eraettevõtted poliitilise järelevalve ja juhtimise all, nagu on selgitatud allpool jaos 3.2.2.5.

3.2.2.4. Alusmääruse artikli 2 lõike 6a punkti b teise taande kohased olulised moonutused: riik on esindatud ettevõtetes viisil, mis võimaldab tal mõjutada hindu või kulusid

(59) Lisaks majanduse kontrollimisele riigile kuuluvate ettevõtete kaudu ja muude vahenditega saab Hiina valitsus mõjutada hindu ja kulusid riigi esindatusega ettevõtetes. Kuigi Hiina õigusaktides ette nähtud asjaomaste riigiasutuste õigust nimetada ametisse ja kutsuda tagasi riigile kuuluvate ettevõtete juhtivtöötajaid võib käsitada vastava omandiõigusena, ([22]) on nii riigi- kui ka eraettevõtetes tegutsevad HKP rakukesed veel üks oluline kanal, mille kaudu riik saab mõjutada äriotsuseid. HRV äriühinguõiguse kohaselt tuleb igas äriühingus luua HKP rakuke (vähemalt kolme HKP liikmega, nagu HKP põhikirjas määratletud) ([23]) ning äriühing peab tagama partei organisatsiooni tegevuseks vajalikud tingimused. Näib, et varem ei ole seda nõuet alati järgitud või selle täitmist rangelt tagatud. Samas, hiljemalt alates 2016. aastast on HKP poliitiliste põhimõtete kohaselt tugevdanud oma kontrolli riigile kuuluvate ettevõtete äriotsuste üle. Samuti on teada antud, et HKP avaldab eraettevõtjatele survet, nõudes „patriotismi“ esikohale seadmist ja parteidistsipliini järgimist ([24]). On teada, et 2017. aastal olid parteirakukesed olemas 70 %-l ligi 1,86 miljonist eraettevõttest, ning suurenes surve anda HKP organisatsioonidele viimane sõna äriotsuste tegemisel äriühingus, kuhu nad kuulusid ([25]). Neid reegleid kohaldatakse üldiselt terves Hiina majanduses, kõigis sektorites, sealhulgas solaarklaasi sektoris. Seega on kindlaks tehtud, et neid reegleid kohaldatakse ka solaarklaasi tootjate ja nende sisendite tarnijate suhtes.

([20]) Aruande 3. peatükk, lk 22–24, ja 5. peatükk, lk 97–108.
([21]) Aruande 5. peatükk, lk 104–109.
([22]) Aruande 5. peatükk, lk 100–101.
([23]) Aruande 2. peatükk, lk 26.
([24]) Aruande 2. peatükk, lk 31–32.
([25]) https://www.reuters.com/article/us-china-congress-companies-idUSKCN1B40JU (vaadatud 27. märtsil 2019).

(60) Riigi esindatusel finantsturgudel (vt ka jagu 3.2.2.8 allpool) ning tooraine ja sisendite tarnimisel ning neisse sekkumisel on turgu täiendavalt moonutav mõju ([26]).

(61) Riigi esindatus finantsturgudel (vt ka jagu 3.2.2.8) ning tooraine ja sisendite tarnimisel ning neisse sekkumine avaldavad turul täiendavat moonutavat mõju ([27]). Seega võimaldab riigi esindatus ettevõtetes, sealhulgas riigile kuuluvates ettevõtetes, solaarklaasi sektoris ja muudes sektorites (näiteks finants- ja sisendisektorites) Hiina valitsusel hindu ja kulusid mõjutada.

3.2.2.5. Alusmääruse artikli 2 lõike 6a punkti b kolmanda taande kohased olulised moonutused: avalik poliitika või meetmed tagavad omamaiste tarnijate sooduskohtlemise või mõjutavad vabaturujõude muul viisil

(62) Hiina majanduse juhtimine põhineb suurel määral keerukal planeerimissüsteemil, millega määratakse kindlaks prioriteedid ja eesmärgid, millele keskvalitsus ja kohalikud omavalitsused peavad keskenduma. Asjaomased plaanid on kehtestatud kõikidel valitsemistasanditel ja need hõlmavad peaaegu kõiki majandussektoreid. Plaanides seatud eesmärgid on siduvad ja kõikide haldustasandite ametiasutused jälgivad nende plaanide rakendamist asjaomasel madalamal valitsemistasandil. Üldiselt suunatakse planeerimissüsteemi tulemusena ressursid valitsuse poolt strateegiliseks või muidu poliitiliselt tähtsaks kuulutatud sektoritesse, mitte ei jaotata neid kooskõlas turujõududega ([28]).

(63) HRV majandusliku ja sotsiaalse arengu 13. viisaastakuplaanis (edaspidi: „13. viisaastakuplaan“), mis hõlmab aastaid 2016–2020 ja seega läbivaatamisega seotud uurimisperioodi, esitatakse Hiina valitsuse strateegiline käsitlus tähtsamate tootmisharude, näiteks päikeseenergiatööstuse parendamise ja edendamise kohta. 13. viisaastakuplaan järgneb 12. viisaastakuplaanile, milles solaarklaasitööstus toodi esile ühena olulistest tootmise arendamise valdkondadest.

(64) 13. viisaastakuplaani 30. peatükis kirjeldatakse Hiina valitsuse pühendumist „kaasaegsele energiasüsteemile“ (selle loomisele). Nimetatud peatüki 1. jagu sisaldab kindlaid tõendeid selle kohta, et Hiina valitsus käsitab solaarklaasitööstust jätkuvalt soodustatud tootmisharuna. Näiteks on 1. jaos märgitud, et Hiina valitsus kavatseb „hoogustada fotogalvaanilise energia valdkonna arendamist“ ja „täiustada päikeseenergia baasil energia tootmist toetavat poliitikat“. Lisaks on kavas energeetika arendamise projektide raames „optimeerida fotogalvaanilise energia valdkonna arendamist põhja-, kirde- ja loodepiirkonnas ning rannikualadel“. Need väljavõtted näitavad, et Hiina valitsus toetab jätkuvalt ka solaarklaasitööstust kui päikeseenergiatööstuse arendamise olulist osa.

(65) Ka 13. ehitusmaterjalide plaanis nimetatakse eri liiki klaasi, sealhulgas näiteks kõrge puhtusastmega kvartsklaasi ja -tooteid, kõrgtehnoloogilist multifunktsionaalset pinnatud klaasi, elektrilise/termokroomse klaasi ettevalmistamise tehnoloogiat ning fotogalvaanilise ja fototermilise struktuuri ja funktsiooniga klaasitoodete ettevalmistamise tehnoloogiat.

(66) 2018. aastal võttis Hiina valitsus 2018. aasta fotogalvaanilise elektritootmise teatisega (edaspidi „531-poliitika“, kuna see tehti teatavaks 31. mail 2018) vastu uued reguleerivad meetmed seoses fotogalvaanikarajatistega, säilitades subsiidiumid, kuid mõningate vähendustega. Selle poliitika alusel vähendas Hiina valitsus märkimisväärselt riiklikele subsiidiumidele kvalifitseeruvat päikeseenergia uue aastase tootmisvõimsuse kvooti.

(67) Keskkonnasõbralikku arendustegevust soodustatakse ka strateegiaga „Made in China 2025“ (edaspidi „MIC2025“). MIC2025 alusel toetatakse klaasitootmist; täpsemalt sisaldub see 2016. aasta „Nelja olulise tootmisharu arengukava“ (MIC2025) 9. peatüki „Uued materjalid“ II alajaotises „Olulised põhimaterjalid“: numbri 24 all on loetletud klaasipõhised materjalid ja numbri 29 all on loetletud kõrge puhtusastmega kvartsklaas ja -tooted.

([26]) Aruande 6. ja 12. peatükk.
([27]) Aruande peatükid 14.1–14.3.
([28]) Aruande 4. peatükk, lk 41–42 ja 83.

(68) Seetõttu loetakse solaarklaasi tootmist soodustatud tootmisharu osaks.

(69) Pealegi osutatakse Hiina riiginõukogu otsuses nr 40 ajutiste meetmete kehtestamise ja rakendamise kohta struktuurimuudatuste läbiviimiseks tööstuses (edaspidi koos sellele lisatud dokumendiga „Ajutised meetmed struktuurimuudatuste läbiviimiseks tööstuses“ viidatud kui „otsus nr 40“), et Hiina valitsus toetab aktiivselt uute energiatööstuste arengut ja kiirendab päikeseenergia kasutamise arengut, ([29]) antakse kõigile finantseerimisasutustele korraldus võimaldada krediiditoetust ainult soodustatud projektidele ja lubatakse rakendada „soodustatud projektide suhtes muud sooduskohtlemist“ ([30]).

(70) Lisaks julgustatakse riiginõukogu otsusega nr 9 suuniskataloogi kehtestamise ja rakendamise kohta struktuurimuudatuste läbiviimiseks tööstuses (edaspidi „otsus nr 9“) Hiina valitsust ja riigiasutusi aktiivselt suunama asjaomaste tootmisharude arengut ja optimeerima tööstusstruktuuri ajakohastamist. Otsuse nr 9 punkti 12 alapunktis 2 nimetatakse konkreetselt päikeseenergiatööstuse jaoks vajaliku üliselge valuklaasi tootmise soodustamist. See 2020. aastani kehtinud otsus asendati 2019. aastal riikliku arengu- ja reformikomisjoni otsusega nr 29 suuniskataloogi kehtestamise ja rakendamise kohta struktuurimuudatuste läbiviimiseks tööstuses (2019. aasta väljaanne), mille punkti 12 alapunktis 2 nimetatakse sama tootmisharu.

(71) Keskmise tähtajaga ja pikaajalises teaduse ja tehnoloogia riiklikus arengukavas (2006–2020), mis hõlmab läbivaatamisega seotud uurimisperioodi, antakse lubadus „eelistada strateegilist rahastamist“, „julgustada finantseerimisasutusi andma soodustingimustel krediiditoetust suurematele riiklikele teadusprojektidele ja tehnoloogilise industrialiseerimise projektidele“, „julgustada finantseerimisasutusi täiustama ja tugevdama kõrgtehnoloogilistele ettevõtetele osutatavaid finantsteenuseid“ ning „rakendada soodsaid maksumeetmeid kõrgtehnoloogiliste ettevõtete arengu toetamiseks“. Kuna vähemalt osa solaarklaasi eksportivatest tootjatest on käsitatavad kõrgtehnoloogiliste ja uut tehnoloogiat kasutavate ettevõtetena, kinnitab see arengukava solaarklaasitööstuse staatust soodustatud tootmisharuna.

(72) Ilmneb, et Hiina valitsus suunab kogu päikeseenergiatööstuse ja seega ka solaarklaasitööstuse arengut kooskõlas paljude asjaomaste poliitiliste vahendite ja suunistega. Nende poliitiliste vahendite ja suuniste abil juhib ja kontrollib Hiina valitsus peaaegu kõiki sektori arendamise ja toimimise aspekte.

(73) Kokkuvõttes on Hiina valitsus kehtestanud meetmed, millega sunnitakse ettevõtjaid järgima avaliku poliitika eesmärki toetada soodustatud tootmisharusid, mille hulka kuulub solaarklaasi tootmine. Sellised meetmed takistavad turujõudude vaba toimimist.

3.2.2.6. Alusmääruse artikli 2 lõike 6a punkti b neljanda taande kohased olulised moonutused: pankroti-, äriühingu- või asjaõigus puudub, seda kohaldatakse diskrimineerivalt või selle täitmise tagamine on ebapiisav

(74) Toimikus sisalduva teabe kohaselt ei ole Hiina pankrotisüsteem piisav, et saavutada selle peamisi eesmärke, nagu nõuete õiglane rahuldamine ja võlgade õiglane tasumine ning võlausaldajate ja võlgnike seaduslike õiguste ja huvide kaitsmine. See näib olevat tingitud asjaolust, et kuigi Hiina pankrotiõigus põhineb formaalselt samadel põhimõtetel, mis sarnanevad nendega, mida kohaldatakse muude riikide kui Hiina asjaomastes seadustes, iseloomustab Hiina süsteemi see, et seaduse täitmine jäetakse süstemaatiliselt tagamata. Pankrottide arv on riigi majanduse suurusega võrreldes väga väike, muu hulgas seetõttu, et maksejõuetusmenetlustel on palju puudusi, mis tegelikult ei soodusta pankrotiavalduste esitamist. Lisaks on riigil maksejõuetusmenetluses endiselt tugev ja aktiivne roll, mis sageli mõjutab otseselt menetluse tulemust ([31]).

([29]) „Ajutised meetmed struktuurimuudatuste läbiviimiseks tööstuses“, II peatükk, artikkel 5.
([30]) „Ajutised meetmed struktuurimuudatuste läbiviimiseks tööstuses“, III peatükk, artikkel 17.
([31]) Aruande 6. peatükk, lk 138–149.

(75) Peale selle on Hiina omandiõigussüsteemi puudused eriti ilmsed seoses maaomandiga ja maakasutusõigustega ([32]). Kogu maa kuulub Hiina riigile (ühisomandis olev maapiirkondade maa ja riigi omandis olev linnamaa). Maa eraldamine oleneb ainuüksi riigist. Kehtestatud on õigusnormid, mille eesmärk on maakasutusõiguste andmine läbipaistvalt ja turuhindadega, näiteks pakkumismenetlusi korraldades. Neid õigusnorme siiski sageli ei järgita ning teatavad ostjad saavad maa tasuta või turuhindadest madalama hinnaga ([33]). Lisaks järgivad ametiasutused maa eraldamisel sageli konkreetseid poliitilisi eesmärke, sh majandusplaanide rakendamine ([34]).

(76) Sarnaselt teistele Hiina majandussektoritele kohaldatakse ka solaarklaasi tootjate suhtes tavapäraseid Hiina pankrotiõiguse, äriühinguõiguse ja asjaõiguse eeskirju. Selle tulemusel mõjutavad ka neid ettevõtjaid ülevalt alla suunatud moonutused, mis tulenevad pankrotiõiguse ja asjaõiguse diskrimineerivast kohaldamisest või asjaomaste õigusnormide ebapiisavast täitmisest. Käesoleva uurimise käigus ei ilmnenud midagi, mis need järeldused kahtluse alla seaks. Seepärast tegi komisjon esialgse järelduse, et Hiina pankroti- ja asjaõigusnormid ei toimi nõuetekohaselt ning põhjustavad seetõttu HRVs maksejõuetute äriühingute tegevuses hoidmisel ning maakasutusõiguste andmisel moonutusi. Need kaalutlused, mis põhinevad kättesaadavatel tõenditel, näivad täielikult kehtivat ka solaarklaasisektoris. Ülaltoodut ja puuduvat koostööd arvesse võttes järeldas komisjon, et pankrotiõigust ja asjaõigust kohaldatakse solaarklaasisektoris diskrimineerivalt või ebapiisavalt.

3.2.2.7. Alusmääruse artikli 2 lõike 6a punkti b viienda taande kohased olulised moonutused: moonutatakse palgakulusid

(77) Turupõhiste palkade süsteem ei saa Hiinas täielikult välja areneda, sest töötajate ja tööandjate õigus kollektiivsele esindamisele on takistatud. Hiina ei ole ratifitseerinud mitut Rahvusvahelise Tööorganisatsiooni (ILO) põhikonventsiooni, eelkõige neid, mis käsitlevad asutamisvabadust ja kollektiivläbirääkimisi ([35]). Riigisisese õiguse kohaselt tegutseb riigis ainult üks ametiühing. Ent see organisatsioon ei ole riigivõimust sõltumatu ning tegeleb kollektiivläbirääkimiste pidamise ja töötajate õiguste kaitsega väga vähe ([36]). Peale selle piirab Hiina töötajate liikuvust leibkondade registreerimise süsteem, mille kohaselt on sotsiaalkindlustushüvitised ja muud toetused täismahus kättesaadavad ainult asjaomase halduspiirkonna elanikele. See tähendab tavaliselt, et töötaja, kes ei ole end kohalikuks elanikuks registreerinud, leiab end ebasoodsast tööolukorrast ning tema sissetulek on väiksem kui registreeritud elukohaga töötajal ([37]). Need asjaolud põhjustavad Hiinas palgakulude moonutusi.

(78) Ühtegi tõendit ei esitatud selle kohta, et solaarklaasisektoris ei kohaldata eespool kirjeldatud Hiina tööõigussüsteemi. Seega mõjutavad palgakulude moonutused solaarklaasisektorit nii otseselt (uurimisaluse toote või selle tootmiseks põhitooraine valmistamisel) kui ka kaudselt (seoses juurdepääsuga kapitalile või sisenditele, mida tarnivad äriühingud, kelle suhtes kohaldatakse HRVs sama tööhõivesüsteemi).

3.2.2.8. Alusmääruse artikli 2 lõike 6a punkti b kuuenda taande kohased olulised moonutused: rahastamisele saab juurdepääsu asutuste kaudu, kes viivad ellu avaliku poliitika eesmärke või kes muul viisil ei tegutse riigist sõltumatult

(79) Hiina äriühingute juurdepääsu kapitalile moonutavad mitmesugused asjaolud.

([32]) Aruande 9. peatükk, lk 216.
([33]) Aruande 9. peatükk, lk 213–215.
([34]) Aruande 9. peatükk, lk 209–211.
([35]) Aruande 13. peatükk, lk 332–337.
([36]) Aruande 13. peatükk, lk 336.
([37]) Aruande 13. peatükk, lk 337–341.

(80) Esiteks iseloomustab Hiina finantssüsteemi riigile kuuluvate pankade tugev positsioon ([38]) ning need pangad lähtuvad rahastamisvõimalusi pakkudes muudest kriteeriumidest kui projekti majanduslik elujõulisus. Sarnaselt riigile kuuluvate mittefinantsettevõtetega ei ole pangad riigiga seotud mitte ainult omandi kaudu, vaid ka isiklike suhete kaudu (suurte riigile kuuluvate finantsettevõtete tippjuhid nimetab lõplikult ametisse HKP), ([39]) ning nii nagu riigile kuuluvad mittefinantsettevõtted rakendavad ka pangad regulaarselt valitsuse kindlaks määratud riiklikku poliitikat. Seda tehes täidavad pangad sõnaselgelt sätestatud juriidilist kohustust lähtuda oma tegevuses riigi majandusliku ja sotsiaalse arengu vajadustest ning järgida riigi tööstuspoliitikat ([40]). Sellele lisanduvad täiendavad kehtivad eeskirjad, mille kohaselt tuleb rahalised vahendid suunata valitsuse poolt soodustatud või muidu tähtsaks peetavatesse sektoritesse ([41]).

(81) Kuigi tunnistatakse, et eri õigussätete kohaselt tuleb järgida pankade tavapärast käitumisviisi ja täita usaldatavusnõudeid, näiteks uurida laenaja krediidivõimelisust, viitavad kaalukad tõendid, sealhulgas kaubanduse kaitsemeetmete uurimiste järeldused ([42]) sellele, et neil sätetel on eri õigusaktide kohaldamisel vaid teisejärguline roll.

(82) Lisaks on võlakirja- ja krediidireitingud sageli mitmesugustel põhjustel moonutatud, sealhulgas seetõttu, et riskihindamist mõjutab ettevõtte strateegiline tähtsus Hiina valitsuse jaoks ning valitsuse kaudse tagatise tugevus. Hinnangute kohaselt võib kindlalt oletada, et Hiina krediidireitingud vastavad süstemaatiliselt madalamatele rahvusvahelistele reitingutele.

(83) Sellele lisanduvad täiendavad kehtivad eeskirjad, mille kohaselt tuleb rahalised vahendid suunata valitsuse poolt soodustatud või muidu tähtsateks peetavatesse sektoritesse ([43]). Seetõttu antakse laene pigem riigile kuuluvatele ettevõtetele, suurtele heade sidemetega eraettevõtjatele ja võtmetähtsusega tööstussektorites tegutsevatele ettevõtjatele, mis tähendab, et kapitali kättesaadavus ja maksumus ei ole kõikide turuosaliste jaoks võrdsed.

(84) Teiseks on laenukasutuse kulutused hoitud kunstlikult väiksed, et soodustada investeeringute kasvu. Seetõttu kasutatakse liiga palju kapitaliinvesteeringuid ja investeeringutasuvus on järjest väiksem. Seda kinnitab hiljutine ettevõtete finantsvõimenduse suurenemine riigisektoris, olenemata kasumlikkuse järsust vähenemisest, mis viitab sellele, et pangandussüsteemis kasutatav mehhanism ei vasta tavapärastele kommertstingimustele.

(85) Kolmandaks, kuigi 2015. aasta oktoobris saavutati nominaalse intressimäära liberaliseerimine, ei ole hinnasignaalid tingitud siiski vabaturujõudude toimimisest, vaid neid mõjutavad valitsuse põhjustatud moonutused. Viiteintressimääraga või sellest madalama määraga antud laenud moodustavad endiselt 45 % kõikidest laenudest ning suurenenud on sihtotstarbeliste laenude kasutamine, sest hoolimata majandustingimuste halvenemisest on nende osakaal alates 2015. aastast märkimisväärselt kasvanud. Kunstlikult madalate intressimäärade tõttu kehtestatakse omahinnast madalamad hinnad ning see põhjustab kapitali ülemäärast kasutamist.

([38]) Aruande 6. peatükk, lk 114–117.
([39]) Aruande 6. peatükk, lk 119.
([40]) Aruande 6. peatükk, lk 120.
([41]) Aruande 6. peatükk, lk 121–122, 126–128, 133–135.
([42]) Vt näiteks komisjoni 17. jaanuari 2019. aasta rakendusmäärus (EL) 2019/72, millega kehtestatakse lõplik tasakaalustav tollimaks Hiina Rahvavabariigist pärit elektrijalgrataste impordi suhtes (ELT L 16, 18.1.2019, lk 5), komisjoni 9. novembri 2018. aasta rakendusmäärus (EL) 2018/1690, millega kehtestatakse lõplik tasakaalustav tollimaks teatavate Hiina Rahvavabariigist pärit uute või protekteeritud kummist õhkrehvide (mida kasutatakse bussidel või veoautodel ning mille koormusindeks on üle 121) impordi suhtes ja muudetakse komisjoni rakendusmäärust (EL) 2018/1579, millega kehtestatakse teatavate Hiina Rahvavabariigist pärit uute või protekteeritud kummist õhkrehvide (mida kasutatakse bussidel või veoautodel ning mille koormusindeks on üle 121) impordi suhtes lõplik dumpinguvastane tollimaks ja nõutakse lõplikult sisse kõnealuse impordi suhtes kehtestatud ajutine tollimaks ning millega tunnistatakse kehtetuks määrus (EL) 2018/163 (ELT L 283, 12.11.2018, lk 1), komisjoni 8. juuni 2017. aasta rakendusmäärus (EL) 2017/969, millega kehtestatakse Hiina Rahvavabariigist pärinevate teatavate rauast või legeerimata terasest või muust legeerterasest kuumvaltsitud lehttoodete impordi suhtes lõplik tasakaalustav tollimaks ja muudetakse komisjoni rakendusmäärust (EL) 2017/649, millega kehtestatakse Hiina Rahvavabariigist pärinevate teatavate rauast või legeerimata terasest või muust legeerterasest kuumvaltsitud lehttoodete impordi suhtes lõplik dumpinguvastane tollimaks (ELT L 146, 9.6.2017, lk 17).
([43]) Aruande 6. peatükk, lk 121–122, 126–128, 133–135.

(86) Laenumahu üldine suurenemine Hiinas viitab kapitalipaigutuse tõhususe vähenemisele, kusjuures pole märke laenutingimuste karmistamisest, mida võiks eeldada turul, kus moonutusi ei esine. Selle tõttu on viivislaenude maht viimastel aastatel kiiresti kasvanud. Suureneva võlariskiga silmitsi seisev Hiina valitsus on otsustanud makseviivitusi vältida. Seetõttu lahendatakse halbade laenude probleem krediidipikenduse abil, luues nn zombiettevõtteid, või võlgasid üle kandes (nt ühinemistega ja võlgade vahetamisega omakapitali vastu) ilma üldist võlaprobleemi lahendamata või selle põhjusi kõrvaldamata.

(87) Hoolimata hiljutistest turu liberaliseerimiseks tehtud sammudest mõjutavad HRV ärilaenude süsteemi märkimisväärsed moonutused, mille põhjus on riigi pidev ulatuslik sekkumine kapitaliturgudel.

(88) Ühtegi tõendit ei esitatud selle kohta, et eespool kirjeldatud riigipoolset sekkumist finantssüsteemi solaarklaasisektoris ei esine. Seetõttu mõjutab riigi oluline sekkumine finantssüsteemi tugevalt turutingimusi kõikidel tasanditel.

3.2.2.9. Kirjeldatud moonutuste süsteemsus

(89) Komisjon täheldas, et aruandes kirjeldatud moonutused on Hiina majandusele iseloomulikud. Olemasolevad tõendid näitavad, et eespool jagudes 3.2.2.2 – 3.2.2.5 ja aruande A osas kirjeldatud asjaolud ning Hiina süsteemi tunnusjooned esinevad kogu riigis ja kõikides majandussektorites. Sama kehtib ka jagudes 3.2.2.6 – 3.2.2.8 ja aruande B osas kirjeldatud tootmistegurite kohta.

(90) Solaarklaasi tootmiseks on vaja paljusid sisendeid. Kuna Hiina koostööd ei teinud, oli komisjonil vähe teavet Hiina tootjate ostetavate sisendite kohta. Kui solaarklaasi tootjad ostavad/tellivad neid sisendeid Hiinas, mõjutavad nende makstavaid (ja kuludena kajastatavaid) hindu selgelt samad eespool nimetatud süsteemsed moonutused. Näiteks kasutavad sisendite tarnijad tööjõudu, mida mõjutavad moonutused. Nad võivad laenata raha, mida mõjutavad finantssektori/kapitalipaigutuse moonutused. Lisaks kohaldatakse nende suhtes plaanimajandust, mis kehtib kõikidel valitsemistasanditel ja kõikides sektorites.

(91) Seetõttu ei ole asjakohane kasutada uurimisaluse toote omamaiseid müügihindu alusmääruse artikli 2 lõike 6a punkti a tähenduses; samuti ei ole sisendikulud (sealhulgas toorained, energia, maa, rahastamine, tööjõud jms) usaldusväärsed, sest nende hinnakujundust mõjutab riigi oluline sekkumine, nagu on kirjeldatud aruande A ja B osas. Riigi sekkumine, mida on kirjeldatud seoses kapitali paigutamise, maa, tööjõu, energia ja toorainetega, toimub kõikjal HRV-s. See tähendab näiteks, et sisendit, mis on toodetud Hiinas eri tootmistegureid kombineerides, mõjutavad olulised moonutused. Sama kehtib ka sisendite sisendi jne puhul. Hiina valitsus ega eksportivad tootjad ei esitanud käesoleva uurimise käigus ühtegi tõendit ega väidet, mis osutaks vastupidisele.

3.2.2.10. Järeldus

(92) Jagudes 3.2.2.2 – 3.2.2.9 esitatud analüüs, mis hõlmab kõikide olemasolevate tõendite hindamist Hiina sekkumise kohta nii oma majandusse üldiselt kui ka solaarklaasisektorisse, näitab, et hinnad ja kulud, sealhulgas tooraine-, energia- ja tööjõukulud, ei ole kujunenud vabaturujõudude mõjul, kuna neid mõjutab riigi oluline sekkumine alusmääruse artikli 2 lõike 6a punkti b tähenduses, nagu näitab ühe või mitme selles punktis loetletud asjakohase asjaolu tegelik või võimalik mõju. Seda arvesse võttes ja kuna Hiina valitsus ei teinud koostööd, järeldas komisjon, et käesoleval juhul ei ole sobiv kasutada normaalväärtuse kindlaksmääramiseks omamaiseid hindu ja kulusid.

(93) Seetõttu määras komisjon normaalväärtuse kindlaks ainult tootmis- ja müügikulude alusel, mis vastavad moonutamata hindadele või võrdlusalustele, st käesoleval juhul sobiva võrdlusriigi vastavate tootmis- ja müügikulude alusel kooskõlas alusmääruse artikli 2 lõike 6a punktiga a.

3.2.3. *Võrdlusriik*

3.2.3.1. Üldised märkused

(94) Võrdlusriigi valimisel lähtuti kooskõlas alusmääruse artikli 2 lõikega 6a järgmistest kriteeriumidest:

— — HRVga sarnane majanduse arengutase. Selleks kasutas komisjon riike, mille kogurahvatulu elaniku kohta sarnaneb HRV omaga, tuginedes Maailmapanga andmebaasile; ([44])

— — uurimisaluse toote tootmine selles riigis;

— — asjakohaste avalike andmete kättesaadavus võrdlusriigis;

— — kui võimalikke võrdlusriike on rohkem kui üks, eelistatakse asjakohasel juhul võrreldava sotsiaal- ja keskkonnakaitse tasemega riike.

(95) Komisjon teatas eespool jaos 1.3.5 nimetatud 14. juuni ja 17. veebruari teadetega huvitatud isikutele, et kavatseb sobiva võrdlusriigina kasutada Türgit. Huvitatud isikutelt märkusi ei saadud.

3.2.3.2. HRVga sarnane majanduse arengutase

(96) Türgi on liigitatud riigiks, millel on HRVga sarnane majanduse arengutase, kuna see on Maailmapanga andmete kohaselt suurema keskmise sissetulekuga riik. Ainus teine riik, mis on samuti käsitatav suurema keskmise sissetulekuga riigina ja kus toodetakse uurimisalust toodet, on Malaisia, kus on kaks uurimisaluse toote tootjat. Erinevalt Türgist polnud aga kummagi Malaisia ettevõtte kohta avalikult kättesaadavaid finantsandmeid.

3.2.3.3. Uurimisaluse toote tootmine võrdlusriigis

(97) Komisjonile kättesaadavatest faktidest nähtub, et Türgis on üks uurimisaluse toote tootja, nimelt Sisecam/Trakya. Lisaks oli komisjonil võimalik Orbise kaudu saada selle ettevõtte avalikult kättesaadavaid finantsaruandeid.

3.2.3.4. Asjakohaste avalike andmete kättesaadavus võrdlusriigis

(98) Komisjon analüüsis hoolikalt kõiki toimikus sisalduvaid asjakohaseid andmeid tootmistegurite kohta Türgis ja täheldas järgmist.

— Komisjon analüüsis kõigi 14. juuni teates ja seda ajakohastavas 17. veebruari teates loetletud tootmistegurite impordistatistikat ja jõudis järeldusele, et läbivaatamisega seotud uurimisperioodil imporditi kõiki uurimisaluse toote tootmiseks vajalikke tootmistegureid.

— Läbivaatamisega seotud uurimisperioodi energiastatistika (maagaasi ja elektri tööstushinnad) oli Türgi statistikaameti (TurkStat) esitatud andmete kujul hõlpsasti kättesaadav ([45]).

— Tööjõukulude allikaks on TurkStati veebisaidil kättesaadav statistika keskmiste tööjõukulude kohta majandustegevuse statistilise klassifikaatori (mida tavaliselt nimetatakse NACEks) 23. sektoris, mis hõlmab tööjõukulusid klaasitootmise sektoris ([46]).

(99) Alusmääruse artikli 2 lõike 6a punkti a kohaselt hõlmab arvutatud normaalväärtus moonutamata ja põhjendatud haldus-, müügi- ja üldkulusummat ning kasumisummat. Lisaks tuli kindlaks teha tootmise üldkulud, et hõlmata kulusid, mida tootmistegurid ei hõlma. Nagu eespool mainitud, leidis komisjon, et Türgi eksportiva tootja Sisecam/Trakya kohta olid finantsaruanded avalikult kättesaadavad ja neid sai kasutada moonutamata ja põhjendatud haldus-, müügi- ja üldkulude ning kasumi kindlaksmääramiseks.

([44]) Maailmapanga avatud andmed – suurem keskmine sissetulek, https://data.worldbank.org/income-level/upper-middle-income.
([45]) http://www.turkstat.gov.tr/PreHaberBultenleri.do?id=30608.
([46]) http://web.turkstat.gov.tr/PreTablo.do?alt_id=1008.

3.2.3.5. Järeldus võrdlusriigi kohta

(100) Eelnevat analüüsi ja toimikus olevaid andmeid arvesse võttes kasutas komisjon Türgi ja Türgi äriühingu Sisecam/Trakya andmeid selleks, et selgitada kooskõlas alusmääruse artikli 2 lõike 6a punktiga a välja sobiva võrdlusriigi vastavad tootmis- ja müügikulud.

3.2.4. *Tootmistegurid*

(101) Nagu märgiti 14. juuni ja 17. veebruari teates, analüüsis komisjon kõiki kättesaadavaid andmeid tootmistegurite kohta ning otsustas kasutada järgmisi allikaid ja väärtusi, et määrata normaalväärtus kindlaks vastavalt alusmääruse artikli 2 lõike 6a punktile a:

Tabel 1

Tootmistegurid solaarklaasi puhul

Tootmistegur	HS-kood	Komisjoni kasutatav impordiandmete allikas	Mõõtühik
Liiv	250510	Global Trade Atlas (GTA ([47]))	kg
Naatriumkarbonaat	283620	Global Trade Atlas (GTA)	kg
Kaltsineerimata ja paagutamata dolomiit	251810	Global Trade Atlas (GTA)	kg
Marmorigraanulid	251741	Global Trade Atlas (GTA)	kg
Naatriumnitraat	310250	Global Trade Atlas (GTA)	kg
Dinaatriumsulfaat	283311	Global Trade Atlas (GTA)	kg
Naatriumpüroantimonaat	284190	Global Trade Atlas (GTA)	kg
Pinnakattematerjal ([48])	382499	Global Trade Atlas (GTA)	kg
Pakkematerjal ([49])	441510	Global Trade Atlas (GTA)	kg
Pakkematerjal ([50])	441520	Global Trade Atlas (GTA)	kg
Pakkematerjal ([51])	480439	Global Trade Atlas (GTA)	kg

3.2.4.1. Toorained

(102) Solaarklaasi tootmisprotsessis läheb tavaliselt vaja mitmesuguseid väikese rauasisaldusega toorraineid. Tootmisprotsessi alguses sulatatakse need toorained koos klaasipuruga tulekindlas mahutis temperatuuril umbes 1 500 °C. Seejärel valmistatakse (rullitakse) kahe vesijahutusega terasest/sulamist rulli vahel vedel klaas. Rullidele võib olla kantud negatiivmuster, mis vermitakse vedelale klaasile. Teise variandina valmistatakse vedel klaas tinavannis, kus klaasimass hõljub sulatina pinnal. Moodustub pidev, lõpmatu klaasilint. See lint tükeldatakse kas pidevalt või katkendlikult (liinil või väljaspool liini) individuaalseteks suurusteks. Pärast rafineerimata klaasi tükeldamist lihvitakse klaasi serv, klaas pestakse ja seejärel karastatakse. Enne või pärast karastamist võidakse mitmesuguste meetodite abil kanda klaasile funktsionaalne kiht. See kiht võib suurendada läbilaskvust või hõõrdekindlust, samuti vähendada määrdumist. Valmistootel võib, aga ei pruugi olla peegeldumisvastane kate. Solaarklaasi tootmise kulustruktuuri mõjutab tugevalt toorainete (eriti liiva) ja energia maksumus.

([47]) http://www.gtis.com/gta/secure/default.cfm.
([48]) Mujal nimetamata kemikaalid ja valmistised, mis koosnevad peamiselt orgaanilistest ühenditest, vedelal kujul temperatuuril 20 °C.
([49]) Puitkastid
([50]) Puitalused; puidust kaubaaluste ääred
([51]) Paber

(103) Komisjon otsustas jätta välja HRVst pärit impordi võrdlusriiki, sest nagu ta järeldas jaos 3.2.2, ei ole HRV omamaiste hindade ja kulude kasutamine sobiv, kuna esinevad olulised moonutused alusmääruse artikli 2 lõike 6a punkti b tähenduses. Kuna puuduvad tõendid selle kohta, et samad moonutused ei mõjuta ekspordiks mõeldud tooteid samas ulatuses, leidis komisjon, et samad moonutused mõjutavad ekspordihindu. Sarnaselt ei arvestatud impordiandmeid WTOsse mittekuuluvatest määruse (EL) 2015/755 ([52]) 1. lisas nimetatud riikidest võrdlusriiki suunatud impordi kohta. Alusmääruse artikli 2 lõike 7 kohaselt ei saa normaalväärtuse kindlaksmääramisel lähtuda nendes riikides kehtivatest hindadest ning pealekauba olid sellised impordiandmed ebaolulised. Pärast HRV väljajätmist oli kolmandatest riikidest pärit import jätkuvalt suuresti representatiivne, moodustades 70–100 % Türki suunatud impordi kogumahust, välja arvatud üks tooraine, ([53]) mille import oli 21 % juures siiski representatiivne.

(104) Normaalväärtuse kindlaksmääramiseks tuleks komisjoni metoodika kohaselt tavaliselt lisada neile impordihindadele Türgisse imporditud tootmistegurite ja materjalide imporditollimaksud, samuti riigisisesed transpordikulud. Arvestades põhjendustes 116 ja 117 esitatud järeldust ja käesoleva aegumise läbivaatamise olemust, st eesmärki uurida, kas dumping jätkus läbivaatamisega seotud uurimisperioodil, mitte teha kindlaks dumpingu täpne ulatus, otsustas komisjon, et imporditollimaksude ja riigisiseste transpordikuludega kohandamine ei ole vajalik, kuna sellised kohandused üksnes suurendaksid normaalväärtust ja seega ka dumpingumarginaali.

3.2.4.2. Tööjõud

(105) TurkStat avaldab üksikasjalikku teavet palkade kohta Türgi eri majandussektorites. Komisjon kasutas kõige värskemat kättesaadavat statistikat (2016) keskmiste tööjõukulude kohta majandustegevuse statistilise klassifikaatori (mida tavaliselt nimetatakse NACEks) 23. sektoris, mis hõlmab tööjõukulusid klaasitootmise sektoris ([54]).

3.2.4.3. Elektrienergia

(106) Türgis äriühingutele (tööstustarbijad) kohaldatava elektrihinna avaldab TurkStat oma regulaarsetes pressiteadetes. Komisjon kasutas tööstuslikul eesmärgil tarbitava elektrienergia hinna (kuruş/kWh) ([55]) andmeid vastava tarbimisvahemiku kohta, mis avaldati 26. märtsil 2019 (hõlmates läbivaatamisega seotud uurimisperioodi) ([56]).

3.2.4.4. Maagaas

(107) Türgis äriühingutele kohaldatava maagaasihinna avaldab TurkStat oma regulaarsetes pressiteadetes. Komisjon kasutas tööstustarbijatele kohaldatava hinnakujunduse andmeid, mis avaldati 26. märtsil 2019 (hõlmates läbivaatamisega seotud uurimisperioodi) ([57]).

3.2.4.5. Tootmise üldkulud, müügi-, üld- ja halduskulud ning kulum

(108) Alusmääruse artikli 2 lõike 6a punkti a teise lõigu kohaselt hõlmab arvutatud normaalväärtus *„moonutamata ja põhjendatud haldus-, müügi- ja üldkulusummat ning kasumisummat“*. Lisaks tuleb kindlaks teha tootmise üldkulud, et hõlmata kulud, mida eespool viidatud tootmistegurid ei hõlma.

(109) Selleks, et teha kindlaks tootmise üldkulude moonutamata väärtus, ja kuna Hiina eksportivad tootjad ei teinud koostööd, lähtus komisjon kooskõlas alusmääruse artikliga 18 kättesaadavatest faktidest. Seetõttu tegi komisjon Sisecam/Trakya andmetele tuginedes kindlaks selle, kui suure osa moodustasid tootmise üldkulud tootmis- ja tööjõukuludest tervikuna. Seda protsenti kohaldati tootmiskulude moonutamata väärtuse suhtes, et jõuda tootmise üldkulude moonutamata väärtuseni olenevalt toodetud mudelist.

([52]) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 29. aprilli 2015. aasta määrus (EL) 2015/755 teatavatest kolmandatest riikidest pärit impordi ühiste eeskirjade kohta (ELT L 123, 19.5.2015, lk 33).
([53]) Mis moodustab alla 3 % kõigist toorainetest.
([54]) http://web.turkstat.gov.tr/PreTablo.do?alt_id=1008.
([55]) http://www.turkstat.gov.tr/ZipGetir.do?id=27666&class=onceki, viimati vaadatud 11. märtsil 2019. 100 kuruş = 1 Türgi liir.
([56]) http://www.turkstat.gov.tr/PreHaberBultenleri.do?id=30608.
([57]) http://www.turkstat.gov.tr/PreHaberBultenleri.do?id=30608.

(110) Selleks, et teha kindlaks tootmise üldkulude, müügi-, üld- ja halduskulude ning kasumi ja kulumi moonutamata ja põhjendatud summad, tugines komisjon Sisecam/Trakya 2018. aasta finantsandmetele, mis saadi Orbisest.

3.2.5. *Arvutamine*

(111) Eeltoodu alusel arvutas komisjon kooskõlas alusmääruse artikli 2 lõike 6a punktiga a normaalväärtuse tooteliigi kohta tehasest hankimise tasandil.

(112) Esiteks tegi komisjon kindlaks moonutamata tootmiskulud. Kuna eksportivad tootjad ei teinud koostööd, tugines komisjon läbivaatamistaotluses esitatud teabele iga teguri (materjalid ja tööjõud) kasutamise kohta solaarklaasi tootmisel. Taotluse esitaja esitatud kasutusmäärasid kontrolliti. Komisjon korrutas kasutustegurid moonutamata ühikukuludega, mida täheldati võrdlusriigiks olevas Türgis.

(113) Kui moonutamata tootmiskulud olid kindlaks tehtud, kohaldas komisjon tootmise üldkulusid, müügi-, üld- ja halduskulusid, kasumit ja kulumit vastavalt põhjendustes 108–110 märgitule. Need tehti kindlaks Sisecam/Trakya finantsaruannete põhjal (vt jagu 3.2.3). Komisjon lisas moonutamata tootmiskuludele järgmised kulud:

— tootmise üldkulud ja kulum, nagu on selgitatud põhjenduses 109, mis moodustasid kokku 39 % Sisecam/Trakya materjalikuludest;

— müügi-, üld- ja halduskulud ning muud kulud, mis moodustasid 41 % Sisecam/Trakya materjalikuludest; ja

— kasum, mis Sisecam/Trakya teenitud kasumi põhjal moodustab 30,8 % tootmise kogukuludest.

3.2.6. *Ekspordihind*

(114) Koostööst keeldumise tõttu määrati ekspordihinnad alusmääruse artikli 18 kohaselt kindlaks kättesaadavate faktide alusel. Komisjon kasutas ekspordihindade kindlaksmääramiseks Hiinast pärineva impordi andmeid, mis sisalduvad artikli 14 lõike 6 kohases andmebaasis.

(115) Kuna need hinnad on esitatud CIF-hindadena, kohandati neid nii, et need vastaksid tehasest hankimise tasandi hindadele, arvates maha asjakohase summa HRV ja liidu piiri vahelistest transpordi- ja kindlustuskuludest. Kuna Hiina eksportivad tootjad ei teinud koostööd, kasutas komisjon kohandamisel sama protsenti nagu esimeses dumpinguvastases uurimises (11,7 %).

3.2.7. *Võrdlemine ja dumpingumarginaal*

(116) Komisjon võrdles kooskõlas alusmääruse artikli 2 lõike 6a punktiga a arvutatud normaalväärtust tehasehindade alusel ekspordihindadega liitu tehasest hankimise tasandil.

(117) Kindlakstehtud dumpingumarginaal väljendatuna protsendina CIF-hinnast liidu piiril ilma tollimakse tasumata oli 33 %.

(118) Pärast avalikustamist väitis EU ProSun, et arvud, mida komisjon kasutas dumpingumarginaali arvutamiseks, ei vastanud solaarklaasitootjate tegelikule kogemusele seoses hinnaga/kuludega, ja need ei olnud kooskõlas asjaoluga, et liidu tootmisharu hinnad olid arvutatud normaalväärtusest madalamad ja mõnikord isegi impordihindadest madalamad.

(119) Komisjon tuletas meelde, et dumpingumarginaal määrati alusmääruse artikli 2 lõike 6a kohase kolmanda võrdlusriigi andmetel põhineva arvestusliku normaalväärtuse ja liitu suunatud Hiina ekspordi keskmiste statistiliste hindade võrdlemise teel, mis olid korrigeeritud tehasest hankimise tasandile. Seega ei mõjutanud liidu tootmisharu hinnad dumpingumarginaali arvutamist.

3.2.8. *Järeldus dumpingu jätkumise kohta*

(120) Seetõttu järeldas komisjon, et läbivaatamisega seotud uurimisperioodil dumping jätkus.

3.3. **Impordi tõenäoline areng meetmete aegumise korral**

(121) Dumpingu jätkumine läbivaatamisega seotud uurimisperioodil näitab dumpingu jätkumise tõenäosust meetmete aegumise korral. Lisaks analüüsis komisjon ka seda, kas on tõenäoline, et meetmete aegumise korral dumpinguhinnaga ekspordi maht suureneb. Selleks analüüsis komisjon järgmisi asjaolusid: HRV tootmisvõimsus ja vaba tootmisvõimsus, Hiina eksportivate tootjate hinnakäitumine muudel turgudel ning liidu turu atraktiivsus. HRV tootjate/eksportijate koostööst keeldumise tõttu tugines komisjon hindamisel alusmääruse artikli 18 kohaselt kättesaadavatele faktidele.

3.3.1. *HRV tootmisvõimsus ja vaba tootmisvõimsus*

(122) Koostööst keeldumise tõttu ei esitanud mitte ükski Hiina eksportija/tootja teavet Hiina tootmisvõimsuse kohta. Taotluse esitaja väitel ületab Hiina solaarklaasitööstuse tootmisvõimsus 750 miljonit m^2 aastas ([58]). Läbivaatamistaotlus sisaldab tõendeid selle kohta, et see moodustab 78 % ülemaailmsest solaarklaasi tootmisvõimsusest ([59]). Lisaks väitis taotluse esitaja, et sisenõudlus solaarklaasi järele oli Hiinas 2016. aastal vaid 600 miljonit m^2 ja see on läbivaatamisega seotud uurimisperioodi teisel poolel 531-poliitika rakendamise tagajärjel veelgi vähenenud ([60]). Seda mõju kinnitas näiteks ühe Hiina eksportiva tootja aastaaruanne ([61]). Seevastu liidu tootmisharu tootmisvõimsus oli läbivaatamisega seotud uurimisperioodil [33–38] miljonit m^2 (põhjendus 151) ja nõudlus oli liidus [13–18] miljonit m^2 (põhjendused 135–136). Hiina tootmisvõimsus ületab seega tuntavalt liidu nõudlust (ligikaudu 37 korda) ja võib 531-poliitikast tulenevalt olla suuremal määral suunatud liidu turule.

(123) Artikli 14 lõike 6 kohase andmebaasi põhjal tuvastas komisjon veel, et väga suur osa uurimisaluse toote impordist liitu pärines läbivaatamisega seotud uurimisperioodil ühelt Hiina eksportivalt tootjalt. Selle eksportiva tootja veebisaidi kohaselt on tema tootmisvõimsus [15–25] tuhat m^2 päevas ehk [5,5–9] miljonit m^2 aastas. Läbivaatamisega seotud uurimisperioodil kasutati liidu turu jaoks ainult [10–20] % sellest tootmisvõimsusest. On väga tõenäoline, et 531-poliitika koos kehtivate meetmete lõpetamisega põhjustab sellest tootmisvõimsusest veelgi suurema osa kasutamise liidu turu tarbeks.

(124) Kokkuvõttes tuleneb suurest tootmisvõimsusest, Hiina sisenõudluse muutustest, liidu suhteliselt väikesest nõudlusest ja äriühingute kohta kättesaadavatest andmetest, et meetmete aegumise korral on Hiinast pärit dumpinguhinnaga ekspordi mahu kasv tõenäoline.

3.3.2. *Eksport kolmandatesse riikidesse*

(125) Hiina eksportivate tootjate koostööst keeldumise tõttu pidi komisjon tuginema kättesaadavatele faktidele, et teha kindlaks ekspordihind Hiinast muude kolmandate riikide turgudele. Muu usaldusväärse teabe puudumisel kasutas komisjon GTA andmebaasis sisalduvaid ekspordiandmeid. Need andmed olid saadaval ainult kuuekohalise tariifikoodi tasemel ja hõlmasid lisaks uurimisalusele tootele ka mitmeid teisi klaasitooteid. Komisjon jõudis järeldusele, et need andmed ei olnud uurimises kasutamiseks piisavalt täpsed.

([58]) Läbivaatamistaotluse lk 22.
([59]) Läbivaatamistaotluse lisa 21A.
([60]) Läbivaatamistaotluse lk 34 ja lisa 8A.
([61]) Xinyi Solar Holdings Limited, aastaaruanne 2019, https://www.xinyisolar.com/en/qynb/list.aspx, millega tutvuti 2020. aasta mais. *„Aasta [2019] oli Hiina fotogalvaanikaturu jaoks üleminekuperiood. Kui varem viidi fotogalvaanikaprojekte ellu subsiidiumide toel, siis nüüd sellistele projektidele subsiidiume ei maksta või siis toetatakse neid soodustariifide (FiT) kaudu. […] Poliitika hilinenud avalikustamine ja projektide hilinenud heakskiitmine on Hiina fotogalvaanika sektoris hoogu pidurdanud. […] Üleilmse fotoelektriliste paigaldiste suure nõudluse taga olid selle aasta jooksul peamiselt muud riigid peale Hiina.“*

3.3.3. *Liidu turu atraktiivsus*

(126) Taotluse esitaja väitel on liidu tootmisharu ainus märkimisväärne väljaspool Hiinat olev solaarklaasi turg, kuna Hiina enda turg on 531-poliitika tagajärjel juba küllastunud ([62]). Vaatamata kehtivatele meetmetele oli Hiina turuosa läbivaatamisega seotud uurimisperioodil endiselt 9 % ja seetõttu on liidu turg Hiina solaarklaasitootjate jaoks endiselt atraktiivne eksporditurg. Samuti võib eeldada liidu turu kasvu, nagu osutatakse jaos 6.2.3. GTA andmebaasiga seotud probleemi tõttu, millele osutati eespool, ei olnud võimalik teha täpset hinnavõrdlust Hiinast teistesse riikidesse suunatud ekspordi andmetega.

(127) Komisjon täheldas ka, et teistes riikides, nimelt Indias ja Türgis, on uurimisaluse toote suhtes kehtestatud kaubanduse kaitsemeetmed, mis muudab tõenäolisemaks, et Hiinast pärit ekspordi voog võidakse suunata liitu.

(128) Ülaltoodu põhjal järeldas komisjon, et liit on Hiina ekspordi jaoks atraktiivne turg.

3.3.4. *Järeldus impordi tõenäolise arengu kohta meetmete aegumise korral*

(129) Arvestades HRV märkimisväärset tootmisvõimsust ja liidu turu atraktiivsust Hiina eksportivate tootjate jaoks, järeldas komisjon, et dumpinguvastaste meetmete aegumine tooks suure tõenäosusega kaasa dumpinguhinnaga impordi mahu kasvu.

3.4. **Järeldus dumpingu jätkumise tõenäosuse kohta**

(130) Pidades silmas järeldusi dumpingu jätkumise kohta läbivaatamisega seotud uurimisperioodil ja impordi tõenäolist arengut meetmete aegumise korral, järeldas komisjon kättesaadavate faktide põhjal, et dumpinguvastaste meetmete aegumine toob suure tõenäosusega kaasa dumpingu jätkumise.

4. **KAHJU JÄTKUMISE VÕI KORDUMISE TÕENÄOSUS**

4.1. **Liidu toodang ja liidu tootmisharu**

(131) Liidus tootsid läbivaatamisega seotud uurimisperioodil samasugust toodet 11 tootjat. Vastavalt alusmääruse artikli 4 lõikele 1 käsitatakse neid „liidu tootmisharuna“.

(132) Liidu kogutoodang läbivaatamisega seotud uurimisperioodil oli ligikaudu 12 miljonit m^2. Komisjon tegi selle näitaja kindlaks kogu kättesaadava teabe, näiteks läbivaatamistaotluse ja valimisse kaasatud liidu tootjate poolt küsimustikule antud vastuste põhjal. Nagu on viidatud põhjenduses 13, kaasati valimisse liidu tootjad, kelle toodang moodustab üle 80 % liidu samasuguse toote kogutoodangust.

4.2. **Sissejuhatav märkus**

(133) Et alusmääruse artikli 19 kohaselt kaitsta tundliku äriteabe konfidentsiaalsust, esitatakse liidu kahe valimisse kaasatud tootja andmed indekseeritud vormis või vahemikena.

4.3. **Tarbimine liidus**

(134) Komisjon liitis liidu tarbimise kindlakstegemiseks kokku liidu tootmisharu müügimahud liidu turul ning HRVst ja muudest kolmandatest riikidest pärineva impordi, lähtudes artikli 14 lõike 6 kohases andmebaasis sisalduvatest andmetest. Liidu tootjate müügimahtusid kontrolliti ja vajaduse korral ajakohastati, võttes arvesse valimisse kaasatud liidu tootjate esitatud kontrollitud teavet. Impordimahtu kontrolliti Eurostati andmete põhjal.

([62]) Läbivaatamistaotluse lk 35. Vt ka jagu 3.2.2.5.

(135) Vaatlusalusel perioodil muutus liidu tarbimine järgmiselt.

Tabel 2

Liidu tarbimine

	2015	2016	2017	Läbivaatamisega seotud uurimisperiood
Tarbimine (1 000 m²)	20 000 – 25 000	17 000 – 22 000	16 000 – 21 000	13 000 – 18 000
Indeks (2015 = 100)	*100*	*89*	*84*	*65*

Allikas: läbivaatamistaotlus, artikli 14 lõike 6 kohane andmebaas, Eurostat

(136) Vaatlusalusel perioodil vähenes uurimisaluse toote tarbimine liidus 35 %. Suurim vähenemine (19 protsendipunkti) leidis aset 2017. aasta ja läbivaatamisega seotud uurimisperioodi vahel. Vähenemise põhjustas liidu fotoelektriliste moodulite tootjate väiksem nõudlus.

(137) Liidu turul hakati solaarklaasi üha enam kasutama kasvuhoonete ehitamise turul. Nõudlus (ja sellega seotud tarbimine) oli siiski projektipõhine ja väike võrreldes solaarklaasi tarbimisega fotoelektriliste või fototermiliste moodulite turul.

4.4. **Import HRVst liitu**

4.4.1. *HRVst pärit impordi maht ja turuosa*

(138) Komisjon tegi impordimahu kindlaks artikli 14 lõike 6 kohases andmebaasis sisalduvate andmete põhjal, mida ta võrdles Eurostati andmetega. Turuosa tehti kindlaks liidu tarbimise alusel, mille andmed on esitatud tabelis 2. Vaatlusalusel perioodil muutusid import HRVst liitu ja selle turuosa järgmiselt.

Tabel 3

HRVst pärit impordi maht ja turuosa

	2015	2016	2017	Läbivaatamisega seotud uurimisperiood
HRVst pärit impordi maht (1 000 m²)	5 133	1 169	1 423	1 208
Indeks (2015 = 100)	*100*	*23*	*28*	*24*
HRVst pärit impordi turuosa (%)	24	6	8	9
Indeks (2015 = 100)	*100*	*26*	*33*	*36*

Allikas: läbivaatamistaotlus, artikli 14 lõike 6 kohane andmebaas, Eurostat

(139) Hiinast pärit impordi maht vähenes vaatlusalusel perioodil 76 %: kui 2015. aastal oli impordimaht üle 5 miljoni m², siis läbivaatamisega seotud uurimisperioodil oli see 1,2 miljonit m². Samal perioodil vähenes Hiinast pärit impordi turuosa 24 %-lt 9 %ni (langus 64 %). Suurim turuosa vähenemine (74 %) leidis aset aastatel 2015–2016 pärast absorptsioonivastaste meetmete vastuvõtmist 2015. aasta augustis, ([63]) kui üleriigiline dumpinguvastase tollimaksu määr tõusis 25 %-lt 67,1 %ni. Alates 2016. aastast kuni läbivaatamisega seotud uurimisperioodini kasvas Hiinast pärit impordi turuosa siiski 3 protsendipunkti, jõudes läbivaatamisega seotud uurimisperioodil 9 %ni.

([63]) Vt põhjendus 2.

4.4.2. *HRVst pärit impordi hinnad ja hinna allalöömine*

(140) Kuna Hiina eksportivad tootjad keeldusid koostööst, tegi komisjon HRVst pärit impordi keskmise impordihinna kindlaks alusmääruse artikli 18 kohaselt kättesaadavate faktide alusel, st artikli 14 lõike 6 kohases andmebaasis sisalduvate andmete põhjal. Neid andmeid võrreldi Eurostati andmetega. Läbivaatamisega seotud uurimisperioodil oli keskmine impordihind 6,34 eurot m^2 kohta.

Tabel 4

HRVst pärit impordi keskmine hind

	2015	2016	2017	Läbivaatamisega seotud uurimisperiood
Keskmine impordihind (EUR/m^2)	5,02	7,66	5,79	6,34
Indeks (2015 = 100)	*100*	*153*	*115*	*126*

Allikas: artikli 14 lõike 6 kohane andmebaas, Eurostat

(141) Vaatlusalusel perioodil kasvas keskmine impordihind 26 % võrra. Samal perioodil tõusis hind liidu turul 19 % (vt tabel 9).

(142) Komisjon leidis, et impordihinnad lõid liidu tootmisharu hinnad alla. Ta määras kindlaks hindade allalöömise läbivaatamisega seotud uurimisperioodil, võrreldes valimisse kaasatud liidu tootjate poolt liidu turul sõltumatutele klientidele kohaldatud kaalutud keskmist müügihinda tehasest hankimise tasandil ja Hiinast pärit impordi vastavat kaalutud keskmist hinda CIF-hinnana, mida kohandati tollimaksu ja impordijärgsete kuludega.

(143) Võrdluse tulemust väljendati protsendina hüpoteetilisest käibest läbivaatamisega seotud uurimisperioodil. Selle saamiseks korrutati liidu tootmisharu keskmine müügihind liitu imporditud kogustega. Hinnavõrdlusest ilmneb, et HRVst pärit impordi kaalutud keskmine hinna allalöömise marginaal liidu turul on peaaegu 10 %.

4.5. **Import kolmandatest riikidest**

(144) Kõigist muudest kolmandatest riikidest pärit impordi mahud ja turuosad muutusid vaatlusalusel perioodil järgmiselt.

Tabel 5

Import kolmandatest riikidest

	2015	2016	2017	Läbivaatamisega seotud uurimisperiood
Kõigist kolmandatest riikidest pärit import (1 000 m^2)	**579**	**943**	**1 492**	**1 704**
Indeks (2015 = 100)	*100*	*163*	*258*	*294*
Kõigist kolmandatest riikidest pärit impordi turuosa (%)	3	5	8	12
Indeks (2015 = 100)	*100*	*183*	*306*	*451*
Kõigist kolmandatest riikidest pärit impordi hind (EUR/m^2)	6,08	6,37	7,10	7,31

Indeks (2015 = 100)	*100*	*105*	*117*	*120*

Peamistest kolmandatest riikidest pärit import

Import Türgist (1 000 m²)	**356**	**785**	**478**	**240**
Indeks (2015 = 100)	*100*	*221*	*134*	*67*
Türgist pärit impordi turuosa (%)	2	4	3	2
Indeks (2015 = 100)	*100*	*248*	*159*	*103*
Türgist pärit impordi hind (EUR/m²)	5,97	6,54	6,54	6,38
Indeks (2015 = 100)	*100*	*110*	*110*	*107*
Import Malaisiast (1 000 m²)	/	/	**691**	**927**
Indeks (2015 = 100)	/	/	*100*	*134*
Malaisiast pärit impordi turuosa (%)	/	/	4	7
Indeks (2015 = 100)	/	/	*100*	*173*
Malaisiast pärit impordi hind (EUR/m²)	/	/	8,16	8,43
Indeks (2015 = 100)	/	/	*100*	*103*
Import Indiast (1 000 m²)	**101**	**130**	**173**	**462**
Indeks (2015 = 100)	*100*	*130*	*172*	*460*
Indiast pärit impordi turuosa (%)	0	1	1	3
Indeks (2015 = 100)	*100*	*146*	*204*	*704*
Indiast pärit impordi hind (EUR/m²)	5,51	4,48	5,03	5,43
Indeks (2015 = 100)	*100*	*81*	*91*	*99*
Import Taiwanist (1 000 m²)	**119**	**21**	**98**	**0**
Indeks (2015 = 100)	*100*	*18*	*83*	*0*
Taiwanist pärit impordi turuosa (%)	1	0	1	0
Indeks (2015 = 100)	*100*	*20*	*98*	*0*

Taiwanist pärit impordi hind (EUR/m²)	6,76	7,59	6,43	4,45
Indeks (2015 = 100)	*100*	*112*	*95*	*66*
Import Ukrainast (1 000 m²)	**3**	**5**	**40**	**68**
Indeks (2015 = 100)	*100*	*183*	*1 477*	*2 527*
Ukrainast pärit impordi turuosa (%)	0	0	0	0
Indeks (2015 = 100)	*100*	*206*	*1 754*	*3 870*
Ukrainast pärit impordi hind (EUR/m²)	5,25	6,27	6,45	7,24
Indeks (2015 = 100)	*100*	*119*	*123*	*138*

Allikas: artikli 14 lõike 6 kohane andmebaas

(145) Kõigist muudest kolmandatest riikidest pärit impordi maht kasvas vaatlusalusel perioodil 194 %. Selle impordi turuosa moodustas läbivaatamisega seotud uurimisperioodil 12 %, suurenedes 2015. aastaga võrreldes 3 %. Põhiline liitu eksportiv riik, mille suhtes meetmeid ei rakendata, on Malaisia, mis sisenes turule alles 2017. aastal, kuid saavutas läbivaatamisega seotud uurimisperioodil juba 7-protsendilise turuosa. Ka India eksport suurenes märkimisväärselt, jõudes läbivaatamisega seotud uurimisperioodil 3-protsendilise turuosani. Türgi turuosa, mis oli 2016. aastal ligikaudu 4 %, kahanes läbivaatamisega seotud uurimisperioodil 2 %ni. Nendest kolmandatest riikidest, mille suhtes meetmeid ei rakendata, pärit impordi keskmine hind tõusis vaatlusalusel perioodil 20 % ja oli läbivaatamisega seotud uurimisperioodil 7,31 eurot m² kohta.

(146) Vaatlusalusel perioodil, välja arvatud 2016. aastal, oli muudest kolmandatest riikidest pärit impordi keskmine hind kõrgem kui Hiinast pärit impordi keskmine hind. Läbivaatamisega seotud uurimisperioodil oli Hiina tootjate keskmine impordihind (6,34 EUR/m²) ligikaudu 13 % madalam kui muudest kolmandatest riikidest pärit impordi keskmine hind (7,31 euro/m²).

4.6. **Liidu tootmisharu majanduslik olukord**

4.6.1. *Üldised märkused*

(147) Komisjon uuris vastavalt alusmääruse artikli 3 lõikele 5 kõiki liidu tootmisharu olukorda vaatlusaluse perioodi vältel mõjutanud majandustegureid ja -näitajaid. Kahju kindlaksmääramisel eristas komisjon makro- ja mikromajanduslikke kahjunäitajaid.

(148) Makromajanduslikke näitajaid hindas komisjon andmete põhjal, mis sisaldusid läbivaatamistaotluses ja küsimustikule antud kontrollitud vastuses. Andmed hõlmasid kõiki liidu tootjaid ja puudutasid järgmist: toodang, tootmisvõimsus, tootmisvõimsuse rakendamine, müügimaht, turuosa, kasv, tööhõive, tootlikkus ja dumpingumarginaali suurusjärk ning varasemast dumpingust taastumine.

(149) Mikromajanduslikke näitajaid hindas komisjon andmete põhjal, mille esitasid valimisse kaasatud liidu tootjad küsimustikule antud kontrollitud vastustes. Need andmed hõlmasid valimisse kaasatud liidu tootjaid ja puudutasid järgmist: keskmine ühikuhind, ühikukulu, keskmised tööjõukulud, varud, kasumlikkus, rahavoog, investeeringud, investeeringutasuvus ja kapitali kaasamise võime. Mõlemad andmekogumid leiti olevat liidu tootmisharu majandusliku olukorra suhtes representatiivsed.

4.6.2. *Makromajanduslikud näitajad*

4.6.2.1. Toodang, tootmisvõimsus ja tootmisvõimsuse rakendamine

(150) Komisjon määras tootmismahu ja tootmisvõimsuse kindlaks läbivaatamistaotluses esitatud andmete põhjal. Andmeid kontrolliti ja vajaduse korral ajakohastati, võttes arvesse valimisse kaasatud liidu tootjate esitatud kontrollitud teavet.

(151) Liidu kogutoodang, tootmisvõimsus ja tootmisvõimsuse rakendamine muutusid vaatlusalusel perioodil järgmiselt.

Tabel 6

Toodang, tootmisvõimsus ja tootmisvõimsuse rakendamine

	2015	2016	2017	Läbivaatamisega seotud uurimisperiood
Tootmismaht (1 000 m²)	15 000 – 18 000	15 000 – 18 000	15 000 – 18 000	11 000 – 14 000
Indeks (2015 = 100)	*100*	*103*	*99*	*74*
Tootmisvõimsus (1 000 m²)	38 000 – 42 000	38 000 – 42 000	36 000 – 41 000	33 000 – 38 000
Indeks (2015 = 100)	*100*	*102*	*95*	*89*
Tootmisvõimsuse rakendamine (%)	35–43	35–43	36–44	30–37
Indeks (2015 = 100)	*100*	*101*	*104*	*83*

Allikas: läbivaatamistaotlus, kontrollitud vastused küsimustikule

(152) Tootmismahu ja -võimsuse ning tootmisvõimsuse rakendamise paranemine aastatel 2015–2016 vastas kõrgemate dumpinguvastase tollimaksu määrade kehtestamisele pärast absorptsiooni kordusuurimist ([64]) ning edaspidine langus oli seotud liidu tarbimise vähenemisega, nagu on kirjeldatud põhjenduses 135.

(153) 2016. aastal suurenes liidu kogutoodang 3 %, kuid seejärel vähenes kaks aastat järjest, mille tulemuseks oli 2015. aasta ja läbivaatamisega seotud uurimisperioodi vahelisel ajal 26-protsendiline langus. Sarnane muster ilmnes ka liidu tootmisharu tootmisvõimsuse ja selle rakendamise puhul. Nende languste üheks oluliseks põhjuseks on ühe suure liidu tootja pankrot 2017. aastal (Ducatt, kelle arvele langes 2015. aastal ligikaudu 20 % liidu toodangust ja ligikaudu 15 % liidu tootmisvõimsusest).

4.6.2.2. Müügimaht ja turuosa liidus

(154) Komisjon määras müügimahu kindlaks läbivaatamistaotluses esitatud andmete põhjal. Andmeid kontrolliti ja vajaduse korral ajakohastati, võttes arvesse valimisse kaasatud liidu tootjate esitatud kontrollitud teavet. Vaatlusalusel perioodil muutusid liidu tootmisharu müügimaht ja turuosa liidus järgmiselt.

Tabel 7

Müügimaht ja turuosa liidus

	2015	2016	2017	Läbivaatamisega seotud uurimisperiood
Müügimaht (1 000 m²)	14 000 – 17 000	15 000 – 18 000	14 000 – 17 000	9 000 – 12 000

([64]) Vt põhjendus 2.

Indeks (2015 = 100)	*100*	*108*	*97*	*71*
Turuosa (%)	73	89	84	79
Indeks (2015 = 100)	*100*	*122*	*115*	*108*

Allikas: läbivaatamistaotlus, kontrollitud vastused küsimustikule, artikli 14 lõike 6 kohane andmebaas, Eurostat

(155) Aastatel 2015–2016 kasvas liidu tootmisharu müügimaht 8 %. 2017. aastal kahanes see aasta arvestuses 11 % ja jäi 3 % allapoole 2015. aasta taset. Läbivaatamisega seotud uurimisperioodil oli liidu tootmisharu müügimahu langus suurem ja müügimaht jäi 29 % allapoole 2015. aasta taset. Turuosa puhul on muster sarnane, kuid liidu tootmisharu suurendas oma turuosa 2015. aasta 73 %-lt läbivaatamisega seotud uurimisperioodil 79 %ni, kuna liidu tarbimine vähenes samal perioodil 35 % (vt tabel 2).

4.6.2.3. Kasv

(156) 2015. aasta ja läbivaatamisega seotud uurimisperioodi vahelisel ajal vähenes solaarklaasi tarbimine 35 %. Tarbimise vähenemine mõjutas negatiivselt liidu tootmisharu tootmis- ja müügimahtu. Samas vähenes tootmismaht ainult 26 % ja müügimaht vähenes 29 %. Seevastu liidu turuosa vähenes 8 %.

4.6.2.4. Tööhõive ja tootlikkus

(157) Komisjon tegi tööhõive ja tootlikkusega seotud andmed kindlaks läbivaatamistaotluses esitatud andmete põhjal. Andmeid kontrolliti ja vajaduse korral ajakohastati, võttes arvesse valimisse kaasatud liidu tootjate esitatud kontrollitud teavet. Vaatlusalusel perioodil muutusid tööhõive ja tootlikkus liidu tootmisharus järgmiselt.

Tabel 8

Tööhõive ja tootlikkus

	2015	2016	2017	Läbivaatamisega seotud uurimisperiood
Töötajate arv (täistööajale taandatud töötajate arv)	546	514	458	403
Indeks (2015 = 100)	*100*	*94*	*84*	*74*
Tootlikkus (m^2 töötaja kohta)	29 896	32 840	35 189	29 917
Indeks (2015 = 100)	*100*	*110*	*118*	*100*

Allikas: läbivaatamistaotlus, kontrollitud vastused küsimustikule

(158) Vaatlusalusel perioodil vähenes tööhõive liidu tootmisharus 26 %. See vähenemine vastab tootmise 29-protsendilisele vähenemisele samal perioodil (vt tabel 6).

4.6.2.5. Dumpingu suurusjärk ja senisest dumpingust toibumine

(159) Nagu selgitati jaos 4.4, suurenes Hiinast pärit impordi turuosa alates 2016. aastast ja ulatus läbivaatamisega seotud uurimisperioodil 9 %ni. Nagu selgitati jaos 3, jätkus läbivaatamisega seotud uurimisperioodil dumping märkimisväärsel tasemel ning Hiina eksportivate tootjate hinnad jätkasid liidu tootmisharu müügihindade allalöömist olulisel määral.

(160) Kahjunäitajate analüüs näitab, et 2015. aastal pärast absorptsiooni kordusuurimist kehtestatud kõrgem tollimaksumäär mõjutas positiivselt liidu tootmisharu, mis toibus varasemast dumpingust. Dumpinguhinnaga import avaldas liidu tootmisharule siiski survet. Hiinast pärit madala dumpinguhinnaga impordi suureneva mahu ja tegelike dumpingumarginaalide mõju tõttu ei olnud liidu tootmisharul võimalik varasemast dumpingust täielikult taastuda.

4.6.3. *Mikromajanduslikud näitajad*

4.6.3.1. Hinnad

(161) Liidu tootmisharu keskmised müügihinnad sõltumatutele klientidele liidus muutusid vaatlusalusel perioodil järgmiselt.

Tabel 9

Müügihind ja tootmiskulu

	2015	2016	2017	Läbivaatamisega seotud uurimisperiood
Ühiku hind liidu turul (EUR/m²)	5–8	6–9	7–10	7–10
Indeks (2015 = 100)	*100*	*111*	*117*	*119*
Ühiku tootmiskulu (EUR/m²)	5–8	5–8	5–8	5–8
Indeks (2015 = 100)	*100*	*96*	*94*	*98*

Allikas: küsimustiku kontrollitud vastused

(162) Vaatlusalusel perioodil tõusid keskmised müügihinnad ruutmeetri kohta 19 %. Tootmiskulud seevastu jäid enam-vähem samaks.

4.6.3.2. Tööjõukulud

(163) Liidu tootmisharu keskmised tööjõukulud muutusid vaatlusalusel perioodil järgmiselt.

Tabel 10

Tööjõukulud

	2015	2016	2017	Läbivaatamisega seotud uurimisperiood
Keskmised tööjõukulud töötaja kohta (EUR)	36 259	38 171	40 781	42 931
Indeks (2015 = 100)	*100*	*105*	*112*	*118*

Allikas: küsimustiku kontrollitud vastused

(164) Ajavahemikul alates 2015. aastast kuni läbivaatamisega seotud uurimisperioodini kasvasid valimisse kaasatud liidu tootjate keskmised tööjõukulud töötaja kohta 18 %.

4.6.3.3. Varud

(165) Liidu tootmisharu varud muutusid vaatlusalusel perioodil järgmiselt.

Tabel 11

Varud

	2015	2016	2017	Läbivaatamisega seotud uurimisperiood
Lao lõppseis (1 000 m²)	1 200 – 1 500	1 300 – 1 600	1 300 – 1 600	1 400 – 1 700
Indeks (2015 = 100)	*100*	*125*	*131*	*132*
Lao lõppseis protsendina toodangust (%)	12,5	14,4	13,7	16,2
Indeks (2015 = 100)	*100*	*115*	*109*	*129*

Allikas: küsimustiku kontrollitud vastused

(166) Varud kasvasid vaatlusalusel perioodil absoluutväärtuses 32 % ja suhtelises väärtuses 29 %. Kuna aga uurimisalune toode on suuruse, mustrite, kattekihi jms osas iga kliendi jaoks erinev, tootsid valimisse kaasatud liidu tootjad ainult tellimuste alusel. Seetõttu on nende äriühingute varude näol tegemist toodetega, mille tootmine jagunes antud aasta peale, ent mis valmistati konkreetsete klientide jaoks, kellele need hiljem müüakse.

4.6.3.4. Kasumlikkus, rahavoog, investeeringud, investeeringutasuvus ja kapitali kaasamise võime

(167) Liidu tootmisharu kasumlikkus, rahavoog, investeeringud ja investeeringutasuvus muutusid vaatlusalusel perioodil järgmiselt.

Tabel 12

Kasumlikkus, rahavoog, investeeringud ja investeeringutasuvus

	2015	2016	2017	Läbivaatamisega seotud uurimisperiood
Liidus sõltumatutele klientidele suunatud müügi kasumlikkus (% müügikäibest)	–10 % – 0 %	5 % – 15 %	5 % – 15 %	5 % – 15 %
Indeks (2015 = 100)	*–100*	*192*	*236*	*214*
Rahavoog (1 000 EUR)	2 000 – 5 000	10 000–13 000	15 000–18 000	13 000 – 16 000
Indeks (2015 = 100)	*100*	*437*	*581*	*465*
Investeeringud (1 000 EUR)	4 000 – 7 000	0 – 3 000	1 000 – 4 000	1 000 – 4 000
Indeks (2015 = 100)	*100*	*12*	*23*	*25*
Investeeringutasuvus (netovara %)	–10–0	20–30	40–50	30–40
Indeks (2015 = 100)	*–100*	*355*	*549*	*481*

Allikas: küsimustiku kontrollitud vastused

(168) Et teha kindlaks valimisse kaasatud liidu tootjate kasumlikkus, määras komisjon kindlaks liidus sõltumatutele klientidele müüdud samasuguse toote eest saadud maksueelse puhaskasumi protsendina selle müügi käibest. Vaatlusalusel perioodil kasvas liidu tootmisharu kasumlikkus [–10 % – 0 %]lt [5 % – 15 %]ni, samal ajal kui rahavoog kasvas 365 %. Nominaalsed investeeringud vähenesid vaatlusalusel perioodil 75 %. Investeeringutasuvus, väljendatuna protsendina põhivara arvestuslikust netoväärtusest, suurenes vaatlusalusel perioodil märkimisväärselt.

(169) Rahavoo suundumus, mis väljendab tootmisharu võimet oma tegevust ise finantseerida, püsis vaatlusalusel perioodil positiivsena. Kasumlikkuse ja rahavoo paranemise tõttu kasvas liidu tootmisharu kapitali kaasamise võime 2015. aasta ja läbivaatamisega seotud uurimisperioodi vahelisel ajal märkimisväärselt.

4.6.4. *Järeldus kahju kohta*

(170) Vaatlusalusel perioodil mõjutas liidu tootmisharu majandusnäitajaid solaarklaasi tarbimise vähenemine liidus 35 % võrra 2015. aasta ja läbivaatamisega seotud uurimisperioodi vahelisel ajal.

(171) Tarbimise vähenemisele vaatamata säilis liidu tootmisharus aastatel 2015–2017 suhteliselt stabiilne tootmismaht. 2017. aasta ja läbivaatamisega seotud uurimisperioodi vahelisel ajal vähenes tootmismaht rohkem (25 %). Liidu tootmisharu turuosa kasvas 2015. aasta 73 %-lt läbivaatamisega seotud uurimisperioodil 79 %ni.

(172) Vaatamata Hiinast pärit impordi turuosa esialgsele vähenemisele pärast 2015. aasta augustis kehtestatud absorptsioonivastaseid meetmeid oli Hiina impordi turuosa läbivaatamisega seotud uurimisperioodil jätkuvalt suhteliselt suur (9 %).

(173) Makromajanduslikud näitajad kajastasid liidu tootmisharu ebakindlat olukorda. Need paranesid pärast absorptsioonivastaste meetmete vastuvõtmist 2015. aastal, kuid halvenesid hiljem liidu vähenenud tarbimise tõttu. Nagu eespool jaos 4.6 selgitatud, on see suundumus täheldatav liidu tootmismahu ja -võimsuse, tootmisvõimsuse rakendamise, müügimahu ja turuosa ning tootlikkuse puhul. Töötajate arv vähenes vaatlusalusel perioodil stabiilselt.

(174) Seevastu mikromajanduslikud näitajad osutasid liidu tootmisharu olukorra paranemisele. Vaatlusalusel perioodil oli ühiku tootmiskulu stabiilne, samal ajal kui hinnad liidu turul tõusid. See positiivne olukord kajastus kasumlikkuses, mis kasvas 2015. aasta [–10 % – 0 %]lt läbivaatamisega seotud uurimisperioodil [5 % – 15 %]ni.

(175) Ülaltoodu põhjal leidis komisjon, et liidu tootmisharu on HRVst pärit dumpinguhinnaga impordi tekitatud olulisest kahjust alusmääruse artikli 3 lõike 5 tähenduses suuresti toibunud. Arvestades liidu tarbimise vähenemist ja Hiinast pärit dumpinguhinnaga impordi suhteliselt suurt turuosa, oli liidu tootmisharu olukord siiski jätkuvalt ebakindel.

5. KAHJU KORDUMISE TÕENÄOSUS

5.1. **Sissejuhatavad märkused**

(176) Kuna liidu tootmisharu ei kandnud enam olulist kahju, uuris komisjon vastavalt alusmääruse artikli 11 lõikele 2, kas meetmete kehtivuse lõppemisega võib tõenäoliselt kaasneda kahju kordumine.

(177) Kahju kordumise tõenäosuse väljaselgitamiseks analüüsiti järgmisi elemente: tootmisvõimsus ja vaba tootmisvõimsus HRVs ning liidu turu atraktiivsus.

(178) Kuna Hiina eksportivad tootjad ei teinud koostööd, põhines HRV tootmisvõimsuse ja vaba tootmisvõimsuse analüüs vastavalt alusmääruse artiklile 18 kättesaadavatel faktidel. Seoses sellega tugines komisjon artikli 14 lõike 6 kohasele andmebaasile, Eurostatile, põhjenduses 35 nimetatud andmebaasidele ja taotluse esitaja poolt läbivaatamistaotluses esitatud tõenditele.

(179) Lisaks analüüsis komisjon dumpinguhinnaga impordi tõenäolise kordumise mõju liidu tootmisharule. Analüüsis võeti arvesse ka solaarklaasi tarbimise tõenäolist edaspidist suurenemist liidus ja liidu tootmisharu kasumlikkust vaatlusaluse perioodi lõpus.

5.2. **Tõenäosus, et meetmete aegumisel suunatakse dumpinguhinnaga import liidu turule**

5.2.1. *HRV tootmisvõimsus ja vaba tootmisvõimsus*

(180) Hiina on maailma suurim solaarklaasi tootja. Alates 2015. aastast on Hiina tootmisvõimsus märkimisväärselt kasvanud: 2015. aastal oli see 460 miljonit m^2 ja läbivaatamisega seotud uurimisperioodil peaaegu 770 miljonit m^2. Selline tootmisvõimsus ületas märgatavalt sisetarbimist, mida on alates 2018. aastast negatiivselt mõjutanud põhjenduses 66 viidatud Hiina valitsuse „531-poliitika“.

(181) Samal ajal näitavad tõendid, et mõningate Hiina eksportivate tootjate tootmisvõimsus kasvab ([65]).

5.2.2. *Liidu turu atraktiivsus*

(182) Liidu turg on suhteliselt suur ja kasvab tulevikus tõenäoliselt veelgi ([66]). Vaatamata esialgsele langusele aastatel 2015–2016 on Hiina eksportivatelt tootjatelt pärit import alates 2016. aastast kasvanud ja jõudis läbivaatamisega seotud uurimisperioodil 9 %ni. See näitab, et kehtivatele meetmetele vaatamata oli liidu turg Hiina eksportivate tootjate jaoks endiselt atraktiivne.

(183) Lisaks olid läbivaatamisega seotud uurimisperioodil liidu hinnad Hiina impordihindadest mõnevõrra kõrgemad (vt tabeleid 4 ja 9). Hiina impordihinnad lõid läbivaatamisega seotud uurimisperioodil liidu tootmisharu müügihinnad alla. See tähendab, et liidu turg on hindade mõttes atraktiivne. Seega on väga tõenäoline, et meetmete aegumisel haaraks Hiina eksport pelgalt madalate hindade tõttu endale märkimisväärse osa liidu tarbimises.

(184) Peale selle piiravad uurimisaluse toote impordi vastu suunatud kaubanduse kaitsemeetmed Indias ja Türgis Hiina eksportivate tootjate võimalusi eksportida oma toodangut nendele olulistele turgudele ning muudavad veelgi atraktiivsemaks liidu turu, kuhu see eksport võidakse ümber suunata, kui solaarklaasi impordi suhtes kehtestatud meetmed aeguvad.

5.2.3. *Järeldus*

(185) Arvestades Hiinas olevat suurt vaba tootmisvõimsust, liidu turu atraktiivsust ja liidu suhteliselt kõrgeid hindu, on tõenäoline, et meetmete aegumise korral eksporditakse liitu märkimisväärsetes kogustes Hiina solaarklaasi dumpinguhindadega, mis löövad liidu tootmisharu hinnad alla.

5.3. **Mõju liidu tootmisharu olukorrale**

(186) Komisjon uuris, milline oleks meetmete aegumise tõenäoline mõju kahjunäitajatele.

(187) Liidu tootjate väitel avaldaks Hiinast pärit dumpinguhinnaga impordi tõenäoline kasv märkimisväärset negatiivset mõju nende finantsseisundile. Nende sõnul hakkaksid kasutajad tõenäoliselt ostma Hiina odavamat solaarklaasi ja liidu tootjad ei jääks nende peamisteks tarnijateks. Nad olid seisukohal, et seetõttu väheneks nende klientidele müüdava solaarklaasi müük sõltuvalt äriühingust ja kliendist 30–75 % võrra. Nende käsutuses olnud Hiina madala hinnaga pakkumiste põhjal leidsid liidu tootjad, et liidu tootmisharu hindadele avaldataks survet, mistõttu hinnad langeksid sõltuvalt kliendist ja tootest 0,9–2,6 EUR/m^2 võrra. Lisaks sellele leidsid liidu tootjad, et aiandusklaasi mõjutaks see vähemal määral, kuna kasvuhoonete ehitamiseks kasutatav solaarklaas lõigatakse kindlale kujule, tellimused põhinevad projektidel ja olulist rolli mängib õigeaegne tarnimine.

([65]) Läbivaatamistaotlus, peatükk 3.5.
([66]) Läbivaatamistaotlus, peatükk 3.5. Vt ka analüüsi jaos 6 „Liidu huvid“.

(188) Ülaltoodud eelduste põhjal kavandas liidu tootmisharu erinevad stsenaariumid meetmete võimaliku mõju kohta oma finantsseisundile ning simuleeris müügimahu ja/või hindade vähenemise mõju oma kulustruktuurile. Ühes stsenaariumis võeti arvesse turu prognoositud kasvu. Kõigi erinevate stsenaariumide korral näitasid simulatsioonid, et meetmete aegumine tooks liidu tootmisharule kaasa märkimisväärsed kahjud.

(189) Komisjon hindas ülaltoodud stsenaariume, et näha, kas need on realistlikud. Aastatel 2009–2012 (st enne meetmete kehtestamist) kasvas solaarklaasi import liitu järsult: 2009. aastal oli see 1,2 miljonit m^2, kuid 2012. aastal 8,35 miljonit m^2. Madala hinnaga impordi järsk kasv tõi kaasa hinnalanguse ning liidu tootmisharu turuosa ja kasumlikkuse vähenemise ning põhjustas liidu tootmisharule olulist kahju ([67]).

(190) Sellega seoses analüüsis komisjon madala hinnaga impordi tõenäolist mõju liidu tootmisharu praegusele olukorrale, lähtudes liidu tootjatelt saadud kontrollitud teabest. Ta eeldas esimese uurimise käigus vaadeldu põhjal, et kui Hiina madala hinnaga solaarklaasi importimine liidu turule taas suureneb, võib selle turuosa esmalt kasvada liidu tootmisharu arvelt ja seejärel haaraks see endale kolmandate riikide tootjate liitu suunatud ekspordi turuosa.

(191) Selle põhjal arvutas komisjon, et kui madala hinnaga Hiina import suureneks liidu tootmisharu müügi arvelt 3,5 miljoni m^2 võrra, põhjustaks sellest tulenev liidu tootmismahu vähenemine ja sellest tingitud ühiku tootmiskulu kasv (arvestades püsikulusid) liidu tootmisharu kasumlikkuse vähenemise kasumiläveni (st tasemeni, kus tulud võrduvad püsi- ja muutuvkulude kogumahuga).

(192) Arvutamisel võeti arvesse solaarklaasi tootmise olemust, millega kaasnevad märkimisväärselt suured püsivad tootmiskulud. Lisaks ei saa tootmisprotsessi peatada ja kui müük väheneb, on sisendi minimeerimiseks vähe võimalusi ([68]). Seetõttu on teatava minimaalse tootmise säilitamine püsikulude katmiseks ja minimaalsete müügimahtude säilitamiseks tootmisharu jaoks ülioluline.

(193) See arvutus on konservatiivne. Arvestades Hiina äriühingute suurt tootmisvõimsust ja praeguseid madalaid hindu, mis löövad liidu tootmisharu hindu märkimisväärselt allapoole, ekspordiksid Hiina eksportivad tootjad tõenäoliselt mahus, mis ületab 3,5 miljonit m^2, ja suruksid liidu hinnad alla, põhjustades täiendavaid kahjusid ja seades liidu tootmisharu ebakindlasse olukorda.

(194) Lisaks, kuna liidu tootmisharus ei toodeta lattu, tuleb tootmist korraldada lepingute või klientide tellimuste alusel (vt jagu 4.6.3.3 „Varud“). Seetõttu võivad äriühingute müügimahtude olulised langused põhjustada suuri kahjusid ja pankrotte.

5.4. **Järeldus liidu tootmisharule osaks saanud kahju kordumise tõenäosuse kohta**

(195) Seetõttu järeldas komisjon, et HRVst pärit impordi suhtes kehtestatud meetmete aegumine tooks liidu tootmisharule tõenäoliselt kaasa olulise kahju kordumise lühikese aja jooksul.

([67]) Komisjoni 13. mai 2014. aasta rakendusmäärus (EL) nr 470/2014, millega kehtestatakse Hiina Rahvavabariigist pärit solaarklaasi impordi suhtes lõplik dumpinguvastane tollimaks ja nõutakse lõplikult sisse kõnealuse impordi suhtes kehtestatud ajutine tollimaks (ELT L 142, 14.5.2014, lk 1).

([68]) Solaarklaasi tootmine eeldab ahju katkematut kuumutamist ja käitamist (24 tundi/7 päeva). Protsessi tehnilise olemuse tõttu ei saa seda peatada.

6. LIIDU HUVID

(196) Kooskõlas alusmääruse artikliga 21 uuris komisjon, kas ta saab selgelt järeldada, et hoolimata kahjustava dumpingu tõenäolise kordumise kindlakstegemisest ei ole antud juhul meetmete võtmine liidu huvides. Liidu huvide kindlakstegemisel võeti arvesse kõigi asjaomaste huvitatud isikute, sealhulgas liidu tootmisharu ja kasutajate huve.

6.1. **Liidu tootmisharu huvid**

(197) Põhjenduses 195 jõuti järeldusele, et kui dumpinguvastastel meetmetel lastakse aeguda, siis on tõenäoline, et liidu tootmisharu olukord halveneb tunduvalt. Seetõttu oleks meetmete jätkumine liidu tootmisharule kasulik, võimaldades tal säilitada oma müügimahte, turuosa ja kasumlikkust ning veelgi parandada oma majandusolukorda.

(198) Meetmete lõpetamine seevastu tooks tõenäoliselt kaasa selle, et liidu turul kasvab märkimisväärselt Hiinast pärit import dumpinguhindadega, mis lööb liidu hinnad alla, põhjustades liidu tootmisharule osaks saanud kahju kordumise ja ohustades liidu tootmisharu elujõulisust.

6.2. **Kasutajate huvid**

(199) Algatamise etapis võeti ühendust enam kui 40 kasutajaga. Neli kasutajat vastasid küsimustikule.

(200) Mitu solaarklaasi kasutajat (fotoelektriliste ja fototermiliste moodulite tootjad) väljendasid vastuseisu meetmete jätkumisele.

(201) Kasutajate argumendid olid seotud suurenenud tootmiskuludega, solaarklaasi tootjate võimega nõudlust rahuldada, kavandatud investeeringutega päikesepaneelide tootmisse ja keskkonnaaspektidega. Nad juhtisid tähelepanu ka sellele, et pärast Hiinast pärit fotoelektriliste moodulite ja elementide impordi suhtes kehtestatud dumpinguvastaste ja subsiidiumivastaste tollimaksude lõpetamist on liidu tootmisharu kannatanud Hiina tootjate ebaausa konkurentsi tõttu. Kasutajad leidsid, et see on ebaõiglane, kui päikeseelementide ja fotoelektriliste moodulite suhtes praegu kaubanduse kaitsemeetmeid ei rakendata, ent samal ajal kohaldatakse tollimakse fotoelektriliste moodulite ühe komponendi – solaarklaasi – impordi suhtes ([69]). Pärast avalikustamist kordas EU ProSun, et sektori suhtes ei kasutata ühtset lähenemisviisi. Kuigi fotoelektriliste moodulite ja elementide suhtes kehtinud meetmed on aegunud, on komisjon valmis solaarklaasi suhtes meetmed säilitama. Samamoodi leidis liidu päikeseenergiatööstuse ühendus ESMC, et solaarklaasi suhtes imporditollimaksude säilitamine oleks keeruline praegustele liidu fotoelektriliste moodulite tootjatele, kuna see suurendab nende kulusid klaasile, samas kui liitu imporditud moodulite suhtes selliseid tariife ei kohaldata isegi siis, kui kasutatakse Hiina klaasi.

(202) Komisjon tuletas meelde, et kuigi fotoelektriliste moodulite suhtes meetmete kohaldamist septembris 2018 enam ei jätkatud, ei tähenda see seda, et fotoelektriliste moodulite tootjatel oleks õigus sellele, et eelneva etapi toodete suhtes lakkab meetmete kohaldamine samuti. Pigem peab komisjon alusmääruse artikli 21 alusel analüüsima liidu huve iga uurimise puhul eraldi. Seepärast kontrollis komisjon, kas solaarklaasi suhtes meetmete kohaldamise jätkamine avaldaks kasutajatele ebaproportsionaalselt negatiivset mõju, nagu on täpsustatud allpool.

6.2.1. *Tootmiskulud*

(203) Mitu kasutajat väitis, et dumpinguvastased tollimaksud mõjutavad nende äritegevust negatiivselt, suurendades tootmiskulusid. Asjaolu, et nad peavad maksma kõrgemaid hindu kui konkurendid väljaspool liitu, seab kasutajate väitel liidu päikesepaneelide tootjad imporditud päikesepaneelidega konkureerides otseselt ebasoodsasse konkurentsiolukorda. Kasutajad väitsid ka, et kui fotoelektriliste moodulite mitmesugused komponendid muutusid viimastel aastatel märkimisväärselt odavamaks, püsis solaarklaasi hind samal tasemel ja seetõttu suurenes selle osakaal fotoelektriliste moodulite hinnas. Solaarklaas on seetõttu nüüd päikesepaneelide tootmisel suuruselt teine kulutegur.

([69]) Päikesepaneelidega seotud dumpinguvastased ja subsiidiumidevastased meetmed kehtestati 2013. aasta lõpus kaheks aastaks. 2017. aasta märtsis pikendati meetmeid 18 kuuks (https://trade.ec.europa.eu/doclib/press/index.cfm?id=1904).

(204) Lisaks märkisid kasutajad, et kuigi suurem osa nende toodetavatest moodulitest on „klaas/kile“ moodulid, st moodulid, mille esikülg on klaasist ja tagaküljel on kile, toodavad nad üha enam „klaas/klaas“ mooduleid, st mooduleid, mille mõlemal küljel on klaas. Kuna „klaas/klaas“ mooduli tootmisel on vaja kasutada ühe klaasilehe asemel kahte, kahekordistub solaarklaasi osa tootmiskuludes.

(205) Mitut kasutajat esindav EU ProSun väitis, et solaarklaasi maksumus moodustab päikesepaneeli maksumusest 10 %. Kaks teist kasutajat väitsid, et klaasi osa nende kuludes on „klaas/kile“ moodulite puhul vastavalt 7 % ja 10 % ning „klaas/klaas“ moodulite puhul 14 % ja 22 %.

(206) EU ProSuni arvates moodustaks meetmete mõju kuludele „klaas/kile“ moodulite puhul 3 % ja „klaas/klaas“ moodulite puhul 6 %.

(207) Liidu solaarklaasi tootmisharu esindav EU ProSun Glass väitis, et tollimaksude mõju moodulite tootmise kuludele on väike. Ta esitas arvutused, mis näitavad, et solaarklaasi praeguste liidu hindade juures on solaarklaasi osa fotoelektrilise mooduli maksumuses 4 %. Kehtivate meetmetega seotud lisakulud moodustavad Hiina praeguseid hinnapakkumisi arvestades tema arvutuste kohaselt 1,5 % mooduli lõppmaksumusest. Pealegi on lisakulude mõju kasutajatele veelgi väiksem, kuna suurem osa liidu kasutajatest tegutseb turu eluasemesegmendis ja müüb lisaks moodulitele ka tervikkomplekte, mis sisaldavad paigaldust ja akut. Tervikkomplekti müümisel on klaasi osa mooduli maksumuses alla 0,5 %.

(208) Algsel uurimisel leiti, et solaarklaas moodustab fotoelektriliste moodulite kuludest vaid väikese osa (ligikaudu 6–8 %) ([70]). Kuna kasutajad ostavad märkimisväärses koguses solaarklaasi liidu tootjatelt ja kuna neil on võimalik klaasi osta ka muudest riikidest peale Hiina, tehti järeldus, et algsete meetmete mõju fotoelektriliste moodulite kuludele moodustab alla 1 %.

(209) Pärast esimest uurimist on aga dumpinguvastaste meetmete määra tõstetud 25 %-lt 67 %-le, mis kujutab endast täiendavat mõju kuludele võrreldes esimese uurimise ajal valitsenud olukorraga.

(210) Komisjon leidis, et kasutajate väidetele vaatamata ei ole fotoelektriliste moodulite kulustruktuur pärast esimest uurimist märkimisväärselt muutunud. Ühe sõltumatu instituudi tehtud uuringust ilmneb, et 2017.–2018. aasta hinnatasemete juures oli solaarklaasi osa mooduli maksumuses keskmiselt 9 % ([71]) ehk mitte oluliselt suurem esimese uurimise käigus kindlaks tehtud 6–8 %st. Komisjon täheldas, et see näitaja on kooskõlas kasutajate esitatud teabega, mille kohaselt klaasi osa mooduli maksumuses on vahemikus 7–10 % (vt põhjendus 205).

(211) Seoses „klaas/klaas“ moodulite kasvava osaga turul leidis komisjon, et läbivaatamisega seotud uurimisperioodil langes selle moodulitüübi arvele umbes 10 % liidu tarbimisest, mistõttu selle osakaal turul oli endiselt väike. Selle osakaalu suurenemisele vaatamata ei ole oodata, et see järgmise viie aasta jooksul tõuseks üle 30 % ([72]).

(212) Lõpuks tuleb märkida, et kasutajad ostavad endiselt suurema osa klaasist liidu turult, ja mitu kasutajat väitis, et nad teevad seda ka edaspidi isegi juhul, kui meetmed aeguvad.

(213) Eespool nimetatud asjaolude põhjal tõdes komisjon, et solaarklaasi osatähtsuse mõningane suurenemine fotoelektriliste moodulite tootmiskuludes, millele viidatakse põhjenduses 205, „klaas/klaas“ moodulite kasvav tootmine ja meetmete määra tõstmine tähendavad seda, et meetmete mõju kasutajate kuludele on esimese uurimise käigus kindlakstehtust suurem. Komisjoni hinnangul on meetmete hinnanguline mõju fotoelektriliste moodulite tootjate kuludele vahemikus 2–3 %.

([70]) Komisjoni 26. novembri 2013. aasta määrus (EL) nr 1205/2013, millega kehtestatakse ajutine dumpinguvastane tollimaks Hiina Rahvavabariigist pärit solaarklaasi impordi suhtes (ELT L 316, 27.11.2013, lk 8, põhjendus 157).

([71]) Allikas: „A multidimensional optimisation approach to improve module efficiency, power and costs“, Jibran Shahid, Max Mittag, Martin Heinrich, Fraunhofer Institute for Solar Energy Systems ISE, https://www.ise.fraunhofer.de/content/dam/ise/de/documents/publications/conference-paper/35-eupvsec-2018/Shahid_5DO83.pdf

([72]) Allikas: The Mechanical Engineering Industry Association (VDMA), https://pv-manufacturing.org/wp-content/uploads/2019/03/ITRPV-2019.pdf

(214) Pärast avalikustamist väitis EU ProSun, et *Fraunhofer-Institut für Solare Energiesysteme für Solare Energiesysteme ISE* (edaspidi „Fraunhoferi instituut“) andmed solaarklaasi osatähtsuse kohta fotoelektriliste moodulite tootmiskuludes, mille komisjon põhjenduses 210 kindlaks tegi, on vananenud. Vastavalt uutele andmetele, mille EU ProSun oli saanud Fraunhoferi instituudilt, suurenes solaarklaasi osatähtsus fotoelektriliste moodulite kuludes 2019. aastal 9 %-lt 11 %-le. Lisaks väitis EU ProSun, et vastavalt samale allikale on tulevane klaas/klaasmoodulite osatähtsus suurem sellest, mille komisjon on märkinud põhjenduses 211, sest uuring, millele komisjon on samas põhjenduses osutanud, viitas maailmaturule ja mitte üksnes liidu turule. Fraunhoferi instituudi kohaselt hakkab klaas/klaasmoodulite osatähtsus eeldatavasti olema suurem. Lisaks väitis EU ProSun, et praegu on klaas/klaasmooduli osatähtsus uuringus osutatud 10 % asemel 18,5 %.

(215) EU ProSun väitis ka, et päikesepaneelide tööstuses on marginaalid enamasti all 5 % või isegi negatiivsed. Seega väitis ta, et liidu fotoelektriliste moodulite turg on väga hinnatundlik ja seepärast oleks kulude edasise 2–3 % suurenemise tagajärjeks uued seiskamised ja koondamised.

(216) Komisjon võttis teadmiseks EUProSunile Fraunhoferi instituudi poolt edastatud info, mis käsitleb fotoelektriliste moodulite kuludes solaarklaasi kulude osatähtsuse suurenemist alates 2019. aastast. Ta märkis, et see areng ei toimunud läbivaatamisega seotud uurimisperioodil ja et see võib olla oluline fotoelektriliste moodulite tootjate koormuse hindamisel üksnes edaspidi. Seoses klaas/klaasmoodulite osatähtsusega turul võttis komisjon ka teadmiseks info, et põhjenduses 211 osutatud uuring käsitleb maailmaturgu ning et olukord ja tulevikuväljavaated võivad liidus olla teistsugused. Seoses täpse protsendimääraga leidis ta siiski, et 18,5 % osatähtsust ei olnud EU ProSun ühegi tõendiga põhjendanud. Analüüsides liidu tootjate kontrollitud andmeid uurimisperioodil, leidis komisjon, et klaas/klaasmoodulite praegune osatähtsus turul oli vaid 14 %. Kuna kaks kontrollitud tootjat esindas läbivaatamisega seotud uurimisperioodil turul rohkem kui 80 % solaarklaasi müügist, järeldas komisjon, et see osa esindab turuolukorda.

(217) Isegi kui klaas/klaasmoodulite osatähtsus oleks pärast läbivaatamisega seotud uurimisperioodi veidi suurenenud, ei muudaks see järeldusi, et kulude mõju kasutajatele jääks meetmete praegusel tasemel säilitamise korral piiratuks. Nagu kinnitasid EU ProSun ja mitu kasutajat, ostsid kasutajad märkimisväärses koguses solaarklaasi liidu tootjatelt ja nende sõnul see asjaolu tulevikus ei muutu. Lisaks saaksid kasutajad importida solaarklaasi teistest riikidest, mille suhtes ei kohaldata meetmeid, ning läbivaatamisega seotud uurimisperioodil oli sellistest riikidest imporditud klaasi turuosa 12 % (vt tabel 5).

(218) Seoses kasutajate väitega, et kulude 2–3 % suurenemine põhjustaks edasisi seiskamisi ja koondamisi, meenutas komisjon, et meetmete säilitamine ei tohiks põhjustada edasisi hinnatõuse, sest säilitatakse vaid juba praegu Hiinast pärit solaarklaasi suhtes kohaldatavad tollimaksud. Nagu meenutati põhjenduses 217, jätkavad kasutajad geograafilise läheduse tõttu suurema osa solaarklaasi tarnimist liidu tootjatelt ja/või saavad seda importida teistest riikidest, nagu Türgi, Malaisia ja India, mille suhtes meetmeid ei kohaldata.

(219) Selle põhjal järeldas komisjon, et meetmete säilitamisega kaasneksid kasutajate jaoks tõenäoliselt suuremad tootmiskulud kui algsete meetmete puhul, arvestades et kogutootmises on klaasiga seotud suhteline kulu natukene suurenenud. Samas jõudis komisjon järeldusele, et tootmise kogukuludega võrreldes oleks mõju kasutajate kuludele siiski väike ja seega ei see muutuks otsustavaks nende äritegevuse säilitamisel liidus.

6.2.2. *Solaarklaasi tootmisvõimsus liidus*

(220) Kasutajate arvates ei ole liidu solaarklaasitööstusel piisavat tootmisvõimsust, et rahuldada turu nõudlust solaarklaasi järele. Lisaks väitsid nad, et liidu solaarklaasitootjad ei ole oma tootmisvõimsust suurendanud ega kavatse seda teha. Nende väitel on praegused tootmisvõimsused väiksemad kui praegune nõudlus solaarklaasi järele. Kasutajad leiavad, et see olukord sunnib neid kasutama teistest riikidest, näiteks Malaisiast või Türgist, imporditud klaasi või importima klaasi Hiinast suuremate kuludega. Nende sõnul ei ole aga nimetatud riikidest imporditud klaas alati piisava kvaliteediga.

(221) Liidu tootmisharu seevastu leidis, et solaarklaasi pakkumine turul on nõudluse katmiseks piisav. Liidu tootjad väitsid, et nad ei ole tootmisvõimsuste väidetava vähesuse tõttu kunagi keeldunud varustamast ühtegi liidu päikesepaneelide tootjat. Vastupidi, nad on valmis arutama võimalikke täiendavaid tellimusi ja nad kinnitasid oma suutlikkust tarnida suuremaid koguseid.

(222) Komisjon nentis esmalt, et läbivaatamisega seotud uurimisperioodil moodustas solaarklaasi tarbimine [13–18] miljonit m² (vt tabel 2). Teiseks oli liidu tootmisharu kogutoodang, mida komisjon kontrollis, [11–14] miljonit m². Kolmandaks oli kahe liidu tootja kontrollitud koguvõimsus [14–18] miljonit m².

(223) Seetõttu järeldas komisjon, et läbivaatamisega seotud uurimisperioodil oli ainult kahel kontrollitud solaarklaasi tootjal vaba tootmisvõimsus [5–8,5] miljonit m², mida sai realiseerida ilma täiendavate investeeringuteta. Seega leidis komisjon, et see kasutajate argument on alusetu.

(224) Pärast avalikustamist väitis EU ProSun, et solaarklaasitootjate tootmisvõimsus ei hõlmanud kasutajate solaarklaasi nõudlust juba pärast läbivaatamisega seotud uurimisperioodi, sest kaks kasutajat investeerisid aastatel 2019/2020 uude tootmisvõimsusse kokku 950 MW. Selle põhjal väitis EU ProSun, et juba praegu valitseb turul solaarklaasi tarnete puudus. Vastusena sellele väitele kordas liidu tootjaid esindav EU ProSun Glass pärast avalikustamist, et EU ProSun nimetatud mitu olulist päikesepaneelide tootjat on oma tootmise juba lõpetanud. Seepärast olevat uue loodud tootmisvõimsusega vaid olemasolev asendatud.

(225) Kõigepealt tegi komisjon kindlaks, et EU ProSuni esitatud teabe kohaselt moodustas fotoelektriliste moodulite tootjate tootmisvõimsus 2019. aastal kokku üle 5 GW. Ent ta tegi ka kindlaks, et mitu fotoelektriliste moodulite tootjat oli tõepoolest tootmise lõpetanud. Tootmise lõpetanud äriühingute kombineeritud tootmisvõimsus oli üle 1 GW ([73]). Seepärast kinnitasid komisjoni järeldused, et hiljuti loodud tootmisvõimsus, sealhulgas EU ProSun osutatud mõne äriühingu aastatel 2019–2020 tehtud investeeringud, asendasid varasema tootmisvõimsuse osaliselt.

(226) Teiseks leidis komisjon, et olemasolev ja vastloodud tootmisvõimsus ei vastanud tingimata fotoelektriliste moodulite tootmismahule. EU ProSun esitatud andmete kohaselt kasutati 2019. aastal vähem kui pool fotoelektriliste moodulite tootmisvõimsusest. Seepärast leidis komisjon, et vastloodud tootmisvõimsus ei tähendanud automaatselt samaväärset tootmismahtu ja solaarklaasi nõudluse suurenemist – vähemalt mitte vahetult pärast selle rakendamist.

(227) Kolmandaks meenutas komisjon, et läbivaatamisega seotud uurimisperioodil oli lisaks kahele kontrollitud solaarklaasitootjale olemas ka teisi solaarklaasitootjaid. Liidu solaarklaasitööstuse esitatud teabe kohaselt oli solaarklaasitootjate tootmise koguvõimsus vahemikus [33–38] miljonit m² (vt tabel 6) ([74]). Solaarklaasi tootmise koguvõimsus ületab praegust tootmist turul peaaegu kolm korda.

(228) Selle põhjal lükkas komisjon EU ProSuni tagasi väite, mille kohaselt olevat praegu liidu turul solaarklaasi tarnete puudus.

6.2.3. *Turu edasine kasv*

(229) Kõik huvitatud isikud nõustusid, et nõudlus päikesepaneelide ja järelikult ka solaarklaasi järele on kasvamas ja suureneb eelseisvatel aastatel märkimisväärselt veelgi. Peamisteks tõukejõududeks on liidu taastuvenergia kasutamise sihtnäitaja 2030. aastaks, selle võimalik suurendamine ja Euroopa roheline kokkulepe üldiselt, mille eesmärk on kliimaneutraalsus ja ELi keskkonnasõbralike tehnoloogiliste lahenduste tööstuse, sealhulgas taastuvenergia ja muu vähese süsinikdioksiidiheitega tehnoloogia edendamine. Kasvu eeldatakse kõigis turusegmentides (elamuehitus, kaubandus, tööstus ja kommunaalteenused), sõltuvalt avaliku poliitika arengust igas liikmesriigis.

([73]) Üks suurim tootmise lõpetanud äriühinguist oli Solarworld, mille tootmisvõimsus oli EU ProSuni andmetel 700 MW. ta lõpetas oma tootmise aastal 2018 (https://www.pv-magazine.com/2019/02/11/investor-search-for-solarworld-failed-module-factory-to-be-auctioned-off/).

([74]) F-Solari veebisaidil on märgitud tootmisvõimsus 750 tonni/päevas https://www.fsolar.de/en. Sõltuvalt tootevalikust võib see maht vastata 20–30 miljonile m². Lisaks F-Solarile on turul palju teisi väiksemaid tootjaid, nagu Petra Glass (Austria), Pressglass (Poola), Sunarc (Taani), Lambert (Saksamaa), Onyxsolar (Hispaania), Covexglass (Poola), DA Glass (Poola), Schollglass (Poola), tvitec (Hispaania), Hecker (Saksamaa), Ertex solar (Austria), ILVA Glass (Itaalia).

(230) Praegu moodustab fotoelektriliste moodulite kogutoodang liidus 1,7 GW ([75]). Mitu Austrias, Prantsusmaal, Saksamaal, Itaalias ja Sloveenias asuvat kasutajat teatas tulevase suurema nõudluse ootuses, et kavatseb oma tootmisvõimsust suurendada. Kui need plaanid viiakse ellu ja uued tootmisvõimsused võetakse täiel määral kasutusele, tagaksid kasutajate kavandatavad investeeringud punktis 6.2.2 märgitud 900 MW kõrval järgmise 2–3 aasta jooksul kokku 2,9 GW ulatuses täiendavat toodangut, st fotoelektriliste moodulite tootmine kolmekordistuks. Lisaks sellele väitis EU ProSun, et kavandatud investeeringud tähendavad rakendamise teises etapis 2 GW suurust täiendavat tootmisvõimsust. Ta osutas ka Šveitsi ja Saksamaa äriühingule, kes on valmis investeerima tootmisse 1 GW ulatuses.

(231) Sellest lähtuvalt väitsid EU ProSun ja mõned kasutajad, et meetmete säilitamise korral satuksid nende kavandatavad investeeringud ohtu, kuna nad peaksid kandma lisakulusid ja kuna solaarklaasi pakkumine turul ei oleks piisav.

(232) Liidu solaarklaasi tootmisharu väljendas seisukohta, et tootmisvõimsuse väljakuulutatud suurendamine oleks tootmisharule kasulik. Samas väitsid liidu tootjad, et teataval määral asendataks uute kavandatud tootmisvõimsustega tootmine, mis vahepeal suleti. Lisaks leidsid nad, et uued investeeringud ei pruugi teadaantud viisil realiseeruda, nagu on varemgi juhtunud. Peale selle väitsid liidu tootjad, et võimalikud rajatavad uued tehased ei hakka kohe täisvõimsusel tööle.

(233) Nende väidete uurimiseks hindas komisjon oma järeldusi uuesti. Ta kordas järgmist: esiteks ei viita toimikus olevad tõendid sellele, et kavandatud investeeringute eeltingimuseks oleks kehtivate dumpinguvastaste meetmete kaotamine. Tegelikult näitavad toimikus olevad tõendid pigem seda, et paljud väljakuulutatud projektid on peamiselt ajendatud päikesepaneelide turu tulevase kasvu ootusest, mitte aga solaarklaasiga seotud meetmete olemasolust või nende puudumisest. Seetõttu ei saa otsust solaarklaasiga seotud meetmete säilitamise või kaotamise kohta pidada tootmisvõimsuse suurendamise projektide kavandamisel või realiseerumisel otsustavaks teguriks.

(234) Teiseks meenutas komisjon, et kuludele avalduva mõju analüüsi kohaselt, mis on esitatud jaos 6.2.1, on meetmetega seotud kulud asjaomaste kasutajate jaoks üsna väikesed. Planeeritud investeeringud ei sea seda järeldust kahtluse alla, kuna täiendava tootmisega seotud kulud kasutajasektoris oleksid sama väikeses suurusjärgus.

(235) Kolmandaks kordas komisjon jaos 6.2.2 esitatud analüüsi põhjal ka seda, et liidu tootmisharu praegune tootmisvõimsus on kavandatud investeeringutest tuleneva suurenenud nõudluse katmiseks tõenäoliselt piisav. Lisaks oleks nõudluse kasv igal juhul järkjärguline, mis võimaldaks solaarklaasitööstusel sellega kohaneda ja vajaduse korral oma tootmisvõimsust suurendada, nagu vastavad liidu tootjad ka väitsid. Lisaks võivad kasutajad jätkata klaasi hankimist teistest riikidest, näiteks Türgist, Malaisiast ja Indiast, nagu nad tegid läbivaatamisega seotud uurimisperioodil.

(236) Pärast avalikustamist väitis EU ProSun veel, et solaarklaasitootjatel ei olnud tootmisvõimsust, et rahuldada nõudlust solaarklaasi järele. Ta väitis ka, et kasutajad ei saanud seda klaasi importida, kuna imporditud klaasi ei olnud piisavalt kvaliteetne. selle väite toetuseks esitas ta ühe kasutaja aruande, milles oli märgitud, et üks konkreetne tellimus Malaisia äriühingult oli puudustega.

(237) Komisjoni ei olnud veendunud, et teistest kolmandatest riikidest, mille suhtes meetmeid ei kohaldata, pärit solaarklaasi kvaliteet on nii halb, et seda ei saa usaldusväärse alternatiivina Euroopa moodulite tootjate omale kasutada. Malaisiast pärit solaarklaasi käsitlevad dumpinguvastases uurimises nõustusid kõik pooled, et see import konkureeris tõhusalt liidus valmistatud solaarklaasiga. Nagu eespool märgitud, oli Malaisiast solaarklaasi import liitu suurenenud ja selle turuosa kasvas uurimisperioodil 7 %ni. See näitab, et Malaisia solaarklaas on üldiselt piisavalt hea kvaliteediga, isegi kui mõnel juhul oli sellest riigist pärit solaarklaasi tarne puudustega ega vastanud täielikult kokkulepitud tingimustele ja spetsifikatsioonidele. Seega lükkas komisjon selle väite tagasi.

([75]) Allikas: EU ProSun

(238) Pärast avalikustamist väitis EU ProSun ka, et kahju, mille solaarklaasi suhtes meetmete säilitamine võib põhjustada, mõjutaks vahetult rohkem kui tuhat töökohta ja investeeringuid 50 miljoni ulatuses ning järgneva kahe aasta jooksul rohkem kui neli tuhat töökohta ja investeeringuid ühe miljardi ulatuses.

(239) Komisjon lükkas selle väite tagasi ja meenutas, et paljud laienemisplaanid olid juba meetmete kehtimise ajal ellu viidud, sõltumata otsusest meetmed säilitada või mitte. Võttes aluseks punktides 6.2.1–3 kokku võetud järeldused, jõudis komisjon seisukohale, et meetmete säilitamine ei takistanud kasutajatel kavandatud investeeringute elluviimist.

6.2.4. *Järeldus kasutajate huvide kohta*

(240) Kuigi pärast avalikustamist laekunud märkused põhjendasid jätkuvalt seda, et meetmete jätkamine on kasutajate huvidega vastuolus, kinnitasid need ka seda, et asjaomane sektor on alles käimasoleva investeerimisprotsessi alguses. Komisjon järeldas, et meetmete mõju kasutajate kulustruktuurile ei ole praegu ebaproportsionaalne, et tänu liidus olemasolevale vabale tootmisvõimsusele ning võimalusele kasutada alternatiivseid imporditud tooteid, mis ei ole dumpinguhinnaga, ei ole kasutajate varustuskindlus ohus ning et nende investeerimisplaanid ei ole veel piisavalt realiseerunud.

(241) Kui aga peaks selguma, et see on nii ja et asjaolud on püsivalt muutunud, tuletab komisjon meelde, et kasutajate tootmisharu võib vastavalt alusmääruse artikli 11 lõikele 3 esitada taotluse meetmete vormi ja/või taseme läbivaatamiseks, milles piirdutakse liidu tootmisharule tekitatud kahjuga ja kasutajate tootmisharu varustamise olukorraga ning mis võib viia liidu huvide uue hindamiseni.

6.3. **Keskkonnaaspektid**

(242) Kasutajad väitsid, et solaarklaasiga seotud meetmete säilitamine ei ole kooskõlas komisjoni eesmärkidega puhta energia kasutamise osas. Solaarklaasiga seotud meetmete pikendamise tagajärjeks oleks hoopis see, et liidu fotoelektriliste moodulite tootmisharu ei saa teha uusi investeeringuid. Arvestades liidu fotoelektriliste moodulite turu eeldatavat kasvu, surutaks liidu fotoelektriliste moodulite tootjad turult välja, kuna solaarklaasiga varustamise puudulikkuse tõttu ei teeks nad kavandatud uusi investeeringuid ega oleks seetõttu konkurentsivõimelised.

(243) Euroopa laiema rohelise kokkuleppe kontekstis esitas komisjon 2020. aasta märtsis ettepaneku võtta vastu siduv Euroopa kliimaseadus, millega sätestataks 2050. aasta kliimaneutraalsuse eesmärk ([76]). Lisaks sisaldab Euroopa roheline kokkulepe selget eesmärki varustada puhta, taskukohase ja kindla energiaga, ([77]) nimelt ELi 2030. aasta taastuvenergia kasutamise sihtnäitaja võimaliku suurendamise kaudu.

(244) Mõlemal turul, st nii aiandusklaasi (kasvuhooneklaas) kui ka fotoelektriliste ja fototermiliste moodulite turul, töötavad liidu solaarklaasitootjad välja uusi innovaatilisi lahendusi rohelise energia kasutamise suurendamiseks, teevad koostööd teadusasutuste ja ülikoolidega ning investeerivad teadus- ja arendustegevusse. Sellega seoses leiab komisjon, et meetmete jätkumine on hädavajalik solaarklaasitööstuse elujõulisuse tagamiseks ning selles valdkonnas teadus- ja arendustegevuse tõhustamiseks.

(245) Lisaks leiab komisjon, et meetmete kehtivuse lõppemisel satuks liidu solaarklaasitööstuse elujõulisus ohtu ja et kasutajad (peamiselt fotoelektriliste moodulite tootjad) hakkaksid sõltuma impordist, mis suure tõenäosusega pärineks Hiinast. Meetmete kehtivuse lõppemine tooks kaasa ka selle, et solaarklaasitööstus ei saa investeerida innovatsiooni ning teadus- ja arendustegevusse. Seetõttu peab komisjon solaarklaasitööstuse elujõulisuse säilitamist keskkonna seisukohast ülioluliseks.

([76]) Vt laiemat raamistikku komisjoni teatise Euroopa Parlamendile, Euroopa Ülemkogule, nõukogule, Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomiteele ning Regioonide Komiteele „Euroopa roheline kokkulepe“ (Brüssel, 11.12.2019, COM(2019) 640 final) lisas, https://ec.europa.eu/info/sites/info/files/european-green-deal-communication-annex-roadmap_en.pdf.

([77]) Komisjoni teatis Euroopa Parlamendile, Euroopa Ülemkogule, nõukogule, Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomiteele ning Regioonide Komiteele „Euroopa roheline kokkulepe“ (Brüssel, 11.12.2019, COM(2019) 640 final), https://ec.europa.eu/info/sites/info/files/european-green-deal-communication_en.pdf, lk 6.

(246) Samal ajal toetab komisjoni keskkonnahoiupoliitika ka taastuvenergia kasutamist liidus. Peamine innovatsioonipotentsiaal seisneb moodulite tootmises järgtööstuses. Meetmete säilimise korral peaks „rohelise“ tööstuse see osa, st peamiselt fotoelektriliste moodulite tootjad, kandma teatavaid lisakulusid. Jaos 6.2.1 esitatud analüüsi silmas pidades jõudis komisjon siiski järeldusele, et kasutajate lisakulud ei ole nii suured, et takistada nende tegevust või edasist laienemist.

(247) Seega on komisjon jõudnud järeldusele, et kokkuvõttes ei kahjusta meetmete säilitamine liidu keskkonnapoliitikat.

6.4. **Sõltumatute kauplejate huvid**

(248) Kasvuhoonete ehitamiseks mõeldud solaarklaasi turustamisega tegelev grupp toetas meetmete jätkumist. Grupp ei ole otsene kasutaja, kuid teeb kasvuhoonete ehitamiseks sobiva klaasi leidmiseks tihedat koostööd kasutajate/põllumajandustootjatega. Grupi väitel on kasvuhoonete tõhususe tagamiseks vaja kvaliteetset ja mitmesuguste mustritega vähese rauasisaldusega klaasi. Sellise klaasi pakkumine ja tihe koostöö tootjatega innovaatiliste lahenduste leidmiseks ei oleks meetmete aegumise korral grupi arvates võimalik ja see avaldaks negatiivset mõju solaarklaasi tootmisele liidus. Selle grupi väitel ei ole võimalik sarnast klaasi importida, kuna välismaised tootjad ei suuda pakkuda sama valikut asjakohaseid mustreid ja variatsioone, mis võimaldaksid projektid tavapärase aja jooksul edukalt lõpule viia.

6.5. **Sõltumatute importijate huvid**

(249) Uurimise raames ei teinud koostööd mitte ükski importija. Kuna andmeid ei esitatud, puuduvad tõendid selle kohta, et meetmete kehtestamine läheks vastuollu asjaomaste isikute huvidega.

6.6. **Järeldus liidu huvide kohta**

(250) Tuginedes liidu huve puudutavale kättesaadavale teabele, järeldas komisjon, et puuduvad kaalukad põhjused, mis takistaksid HRVst pärit solaarklaasi impordi suhtes kehtestatud lõplike dumpinguvastaste meetmete säilitamist.

7. DUMPINGUVASTASED MEETMED

(251) Eeltoodust tuleneb, et dumpinguvastaseid meetmeid, mida kohaldatakse Hiinast pärit solaarklaasi impordi suhtes, tuleks kohaldada ka edaspidi.

(252) Et minimeerida tollimaksudest kõrvalehoidmist maksumäärade suurte erinevuste tõttu, on individuaalsete dumpinguvastase tollimaksu määrade nõuetekohase rakendamise tagamiseks vaja erimeetmeid. Äriühingud, millele on kehtestatud individuaalne dumpinguvastane tollimaks, peavad esitama liikmesriikide tolliasutustele kehtiva faktuurarve. See arve peab vastama käesoleva määruse artikli 1 lõikes 3 sätestatud nõuetele. Sellise arveta impordi suhtes rakendatakse „kõigile teistele äriühingutele“ kohaldatavat dumpinguvastast tollimaksu.

(253) Kuigi sellise arve esitamine on vajalik selleks, et liikmesriikide tolliasutused saaksid kohaldada impordile individuaalseid dumpinguvastase tollimaksu määrasid, peaksid tolliasutused arvesse võtma ka muud peale selle dokumendi. Isegi kui esitatakse arve, mis vastab kõigile käesoleva määruse artikli 1 lõikes 3 esitatud nõuetele, peavad liikmesriikide tolliasutused tegema kooskõlas tollieeskirjadega tavapärased kontrollid ja – nagu ka kõigil muudel juhtudel – võivad nõuda täiendavaid dokumente (veodokumendid jne), et kontrollida deklaratsioonis esitatud üksikasjade õigsust ning veenduda, et madalama tollimaksumäära kohaldamine on õigustatud.

(254) Kui sellise äriühingu, mille suhtes kohaldatakse madalamaid individuaalseid tollimaksumäärasid, ekspordi maht suureneb märgatavalt ja seda eriti pärast asjaomaste meetmete kehtestamist, võib sellist mahu suurenemist käsitleda kaubandusstruktuuri muutusena, mis tuleneb meetmete kehtestamisest alusmääruse artikli 13 lõike 1 tähenduses. Sellisel juhul võib algatada kõrvalehoidmisega seotud uurimise, eeldusel et selleks vajalikud tingimused on täidetud. Selle käigus võib muu hulgas uurida individuaalse(te) tollimaksumäära(de) kaotamise ja sellest tulenevalt üleriigilise tollimaksu kehtestamise vajadust.

(255) Käesolevas määruses sätestatud individuaalseid dumpinguvastase tollimaksu määrasid kohaldatakse üksnes kõnealuste juriidiliste isikute toodetud ja HRVst pärineva uurimisaluse toote impordi suhtes. Imporditud uurimisaluse toote suhtes, mille on tootnud mis tahes muu käesoleva määruse regulatiivosas konkreetselt nimetamata äriühing, kaasa arvatud mõni konkreetselt nimetatud äriühingutega seotud üksus, tuleks kohaldada tollimaksumäära, mida kohaldatakse „kõigi muude äriühingute“ puhul. Nende suhtes ei tohiks kohaldada ühtki individuaalset dumpinguvastase tollimaksu määra.

(256) Kui äriühing muudab hiljem oma juriidilise isiku nime, võib ta taotleda kõnealuste individuaalsete dumpinguvastaste tollimaksumäärade kohaldamist. Taotlus tuleb saata komisjonile ([78]). Taotlus peab sisaldama kogu vajalikku teavet, mis võimaldab kindlaks teha, et muudatus ei mõjuta äriühingu õigust tema suhtes kohaldatavale tollimaksumäärale. Kui äriühingu nimevahetus ei mõjuta tema õigust tema suhtes kohaldatavale tollimaksumäärale, avaldatakse teade nimemuutuse kohta *Euroopa Liidu Teatajas*.

(257) Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL, Euratom) 2018/1046 ([79]) artikli 109 kohaselt on tasutav viivisemäär juhul, kui teatav summa tuleb tagasi maksta Euroopa Liidu Kohtu otsuse alusel, Euroopa Keskpanga poolt oma peamiste refinantseerimistehingute suhtes kohaldatav, *Euroopa Liidu Teataja* C-seerias avaldatud määr, mis kehtib iga kuu esimesel kalendripäeval.

(258) Käesoleva määrusega ettenähtud meetmed on kooskõlas alusmääruse artikli 15 lõike 1 alusel loodud komitee arvamusega,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA MÄÄRUSE:

Artikkel 1

1. Hiina Rahvavabariigist pärit sellise solaarklaasi suhtes, mis koosneb karastatud sooda-lubi-lehtklaasist, mille rauasisaldus on alla 300 ppm, päikese läbitustegur on üle 88 % (mõõdetud vastavalt AM1,5 300 – 2 500 nm), kuumuskindlus on kuni 250 °C (mõõdetud EN 12150 kohaselt), vastupidavus termolöökidele on Δ 150 K (mõõdetud EN 12150 kohaselt) ja mehaaniline tugevus on vähemalt 90 N/mm2 (mõõdetud EN 1288-3 kohaselt) ning mis praegu kuulub CN-koodi ex 7007 19 80 (TARICi koodid 7007 19 80 12, 7007 19 80 18, 7007 19 80 80 ja 7007 19 80 85) alla, kehtestatakse lõplik dumpinguvastane tollimaks.

2. Lõpliku dumpinguvastase tollimaksu määrad, mida kohaldatakse allpool loetletud äriühingute toodetud ja lõikes 1 kirjeldatud toodete netohinna suhtes liidu piiril enne tollimaksude tasumist, on järgmised:

Äriühing	Dumpinguvastane tollimaks	TARICi lisakood
Zhejiang Jiafu Glass Co., Ltd; Flat Solar Glass Group Co., Ltd; Shanghai Flat Glass Co., Ltd	71,4 %	B945
Xinyi PV Products (Anhui) Holdings Ltd	75,4 %	B943

([78]) Euroopa Komisjon, kaubanduse peadirektoraat, direktoraat H, Rue de la Loi 170, 1040 Brüssel, Belgia.

([79]) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 18. juuli 2018. aasta määrus (EL, Euratom) 2018/1046, mis käsitleb liidu üldeelarve suhtes kohaldatavaid finantsreegleid ja millega muudetakse määrusi (EL) nr 1296/2013, (EL) nr 1301/2013, (EL) nr 1303/2013, (EL) nr 1304/2013, (EL) nr 1309/2013, (EL) nr 1316/2013, (EL) nr 223/2014 ja (EL) nr 283/2014 ja otsust nr 541/2014/EL ning tunnistatakse kehtetuks määrus (EL, Euratom) nr 966/2012 (ELT L 193, 30.7.2018, lk 1).

Äriühing	Dumpinguvastane tollimaks	TARICi lisakood
Zhejiang Hehe Photovoltaic Glass Technology Co., Ltd	35,3 %	B944
Henan Yuhua New Material Co., Ltd	17,5 %	B946
Henan Ancai Hi-Tech Co., Ltd	55,9 %	B947
Henan Succeed Photovoltaic Materials Corporation	55,9 %	B948
Avic Sanxin Sol-Glass Co. Ltd; Avic (Hainan) Special Glass Material Co., Ltd	60,6 %	B949
Wuxi Haida Safety Glass Co., Ltd	60,6 %	B950
Dongguan CSG Solar Glass Co., Ltd	60,6 %	B951
Pilkington Solar Taicang, Limited	60,6 %	B952
Zibo Jinxing Glass Co., Ltd	55,9 %	B953
Novatech Glass Co., Ltd	60,6 %	B954
Kõik muud äriühingud	67,1 %	B999

3. Lõikes 2 nimetatud äriühingute suhtes kindlaks määratud individuaalseid dumpinguvastase tollimaksu määrasid kohaldatakse tingimusel, et liikmesriikide tollile esitatakse I lisas sätestatud nõuetele vastav kehtiv faktuurarve. Kui sellist arvet ei esitata, kohaldatakse kõikide muude äriühingute suhtes kohaldatavat tollimaksumäära.

4. Kui ei ole sätestatud teisiti, kohaldatakse kehtivaid tollimaksualaseid sätteid.

Artikkel 2

Komisjon võib artikli 1 lõiget 2 muuta, lisades uue eksportiva tootja, kelle suhtes kohaldatakse tollimaksu, mida kohaldatakse valimisse kaasamata koostööd tegevate tootjate suhtes, kui mõni uus Hiina Rahvavabariigi eksportiv tootja esitab komisjonile piisavad tõendid selle kohta, et:

a) ta ei eksportinud artikli 1 lõikes 1 kirjeldatud toodet liitu ajavahemikul 1. jaanuarist 2012 kuni 31. detsembrini 2012 (esimene uurimisperiood) ega ajavahemikul 1. detsembrist 2013 kuni 30. novembrini 2014 (absorptsiooni uurimise periood),

b) ta ei ole seotud ühegi Hiina Rahvavabariigi eksportija või tootjaga, kelle suhtes kohaldatakse käesoleva määrusega kehtestatud dumpinguvastaseid meetmeid, ning

c) ta on uurimisalust toodet pärast esimese uurimisperioodi lõppu tegelikult liitu eksportinud või on võtnud tühistamatu lepingulise kohustuse eksportida seda toodet liitu märkimisväärses koguses pärast selle perioodi lõppu.

Artikkel 3

Käesolev määrus jõustub järgmisel päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas*.

Käesolev määrus on tervikuna siduv ja vahetult kohaldatav kõikides liikmesriikides.

Brüssel, 22. juuli 2020

Komisjoni nimel
eesistuja
Ursula VON DER LEYEN

I LISA

Artikli 1 lõikes 3 nimetatud kehtiv faktuurarve peab sisaldama järgmist.

1. Faktuurarve väljastanud üksuse töötaja nimi ja amet.
2. Järgmine deklaratsioon: „Mina, allakirjutanu, tõendan, et käesoleva arvega hõlmatud Euroopa Liitu ekspordiks müüdava solaarklaasi (pindala m^2) on tootnud (äriühingu nimi ja aadress) (TARICi lisakood) Hiina Rahvavabariigis. Kinnitan, et sellel arvel esitatud teave on täielik ja õige.“
3. Kuupäev ja faktuurarve väljastanud üksuse töötaja allkiri.